

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 3, 1989

Nr. 215

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Ortega nutraukė ginklų paliaubas

Jis prašo Jacksono pagalbos

Managva. — Kai Nikaragvos sandinistų prezidentas D. Ortega Costa Ricoje prezidentų pasitarime „išmetė politinę bombą“ — nutraukti paliaubas su Nikaragvos laisvės kovotojais ir atnaujinti kovas, beveik niekas nenorėjo tikėti, kad taip ir bus. Buvo manoma, kad dar vienas jo išsišokimas, kokius jis darydavo panašiuose forumuose. Tačiau ši bomba sprogo jo pačio rankose.

Kai buvo švenčiamas demokratijos gimimas Costa Ricoje, kuri pati neturi savo kariuomenės, visų prezidentų ir diplomatų šis pasakymas buvo su tiktais kaip vaikiškas politiškas naivumas. Visi jie kritikavo šį Ortigos sprendimą. Tačiau šį trečiadienį Ortega paskelbė, kad nutraukia ginklų paliaubas ir atnaujina kovas prieš Contras.

Paleiskite visus pagrobtuosius

Jungtinės Tautos. — Jungtinių Tautų 15 Saugumo tarybos narių vienbalsiai savo rezoliucijoje pareikalavo paleisti visus pagrobtuosius ir pasmerkę tuos, kurie įvykdė pagrobimus Libane.

Balsavimai įvyko, kai Izraelis pagrobė radikalų Libano musulmonų šeimą ir kai buvo gautas pranešimas, kad amerikietis leit. pulk. William Higgins, tarnavęs marinuose, buvo nužudytas. Bet pranešama, kad rezoliucija buvo diskutuojama jau keletą mėnesių, tad tie du paskutiniai įvykiai neturėjo tiesioginės reikšmės į Saugumo tarybos sprendimą. Tai tik buvęs sutapimas, kad Jungtinių Tautų rezoliucija buvo paskelbta kaip tik tragiskųjų įvykių metu.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Javier Perez de Cuellar pareiškė „didžiausią susirūpinimą“. Jei pranešimas teisingas, sekretorius, būdamas Paryžiuje, pasakė, kad buvo nužudytas nekaltas amerikietis, kuris atliko Jungtinių Tautų tarnybą taikos korpuse. Priimtoji rezoliucija smerkia ir Izraelį už šio Obeid pagrobimą iš jo buveinės ir žudikus grobikus Libane. Šią pasmerkimo rezoliuciją pasiūlė Kanada ir Suomija. Diplomatai sako, kad buvo pareikštas nepasitenkinimas už šios rezoliucijos priėmimą iš trečiojo pasaulio diplomatų. Jie bijo, kad tuo nebūtų suprasta, kad jie pasisako kartu ir prieš arabų pasaulį arba prieš PLO.

— **Nikaragvos** Rezistencijos vadas Adolfo Calero pranešė, kad Contras niekada nesulaužė sutartų paliaubų. Jis taip pat pasakė, kad pravestais žmonių apklausinėjimais šiandien rinkimus lengvai laimėtų Violetta Chamorro, kuri yra „La Prensa“ laikraščio leidėja.

— **Miami** mieste pirmoji kubietė moteris Ileana Ros-Lehtinen buvo išrinkta į Kongresą atstovauti tam distriktui, kuriame daug gyvena kubiečių pabėgėlių.

Prašė Jacksono pagalbos

Pirmadienį Ortega prašė pastorių Jesse Jacksoną, jog jis prašytų Baltųjų rūmų ir Kongreso, kad jie pasisakytų už Contrų išformavimą. Ortega sakė, jog Hondurė contrai sustiprėjo ir iš ten pradėjo vėl pulti sandinistus, todėl jis turėjęs atšaukti paliaubas. Jis kalbėjosi su Jacksonu telefonu. Ortega taip pat prašė Jacksono, kad bandytų gauti pinigų contrų demobilizavimui; tada susidarytų palankesnės sąlygos jų išskaidymui, ir, girdi, Nikaragvos rinkimai vasario 25 d. galėtų vykti netrukdomai.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Javier de Cuellar vėl paragino Ortega pratęsti ginklų paliaubas.

Busho pasisakymas

AP žinių agentūra, tęsdama šį pranešimą, rašo, jog prez. Bushas pasakė, kad jis kantriai peržiūrės JAV politiką Nikaragvos atžvilgiu, įskaitant ir galimybę atnaujinti contrams karinę paramą. Spaudos konferencijoje Bushas priminė, jog jis nebuvo matęs tokio vieningo prezidentų pasisakymo prieš vieną (Ortega), o ateina pranešimai į Baltuosius rūmus iš valstybių vadų, kad jie esą prieš Ortega. Bushas pasisakė prieš karinę intervenciją, geriautį esą daryti ekonominį ir diplomatinį spaudimą, kad būtų įvesta demokratija į Nikaragvą.

Bakerio žodis

Valstybės departamento sekretorius J. Bakeris III dar prieš Busho kalbą Washingtone pasakė, jog Ortigos ginklų paliaubų nutraukimas gali būti preliudas į rinkimų panaikinimą Nikaragvoje. Valstybės departamentas dabar paskelbė, jog sandinistai, kai buvo pradėtos ginklų paliaubos, „puolė rezistencijos karių su dideliu agresyvumu“. Mažiausiai buvo užmušta 105 contrų kariai. Washingtone antradienį Senatą 95 balsais (niekas nebalsavo prieš) priėmė rezoliuciją, smerkiančią Ortega už grasinimą nutraukti paliaubas. Antradienį dar nebuvo pranešta, kad sandinistai nutraukė ginklų paliaubas ir pradeda contrų puolimus.

Prezidentas George Bushas sveikiasi su Violetta Chamorro, Nikaragvos opozicijos prezidentine kandidatė San Jose mieste, Costa Ricoje, kur Bushas dalyvavo suvažiavusių įvairių valstybių prezidentų pasitarime. Amerika remia jos kandidatūrą į Nikaragvos prezidento postą.

Teisėjo sprendimas — Reagano užrašai reikalingi teismui

Washingtonas. — Federalinis teisėjas nutarė, kad buvęs Baltųjų rūmų Saugumo tarybos viršininkas, kurio byla vyksta teisme dėl ginklų pardavimo Iranui ir gauto pelno perdavimo Nikaragvos laisvės kovotojams, John Poindexter, turi teisę į asmeniškų buvusio prezidento Reagano užrašus ir dokumentus, kuriais jis įsakė vesti minėtų ginklų pardavimą. Teisėjas Harold Greene pasakė, jog jis patvirtins subpoea Reagano raštams, bet atmetė panašų prašymą išgauti dabartinio prezidento Busho, tada viceprezidento, asmeniniams dokumentams pristatyti teismui. Teisėjas Greene mano, kad esą dokumentai ryšium su Reagano ir Poindexterio pasikalbėjimais gali būti reikalingi jo apsigynimui.

Bet kitas teisėjas anksčiau atsisakė patvirtinti subpoeon pas. Reagano dokumentams, kuriuos reikalavo Saugumo nario pulk. Oliver North advokatai jo apgynimui.

Admirolo kaltinimai

Poindexteris yra kaltinamas penkiais nusikaltimais, įskaitant ir konspiraciją bei apgaulinėjant Kongresą apie Reaga-

no administracijos pastangas padėti Nikaragvos Contras kariams. Admirolo Poindexterio teismas paskirtas sausio 22 d.

Buvęs vyriausiojo prokuroro asistentas T. Olson, kuris reprezentuoja Reagana, atsisakė suteikti spaudai bet kokių paaiškinimų, ar sutiks išduoti teismui Reagano užrašus. Gi teisėjas Greene savo sprendimą padarė, kai jis peržiūrėjo gynybos įteiktus dokumentus, kad kiekvieną dieną Poindexteris turėjo pasikalbėjimus su prez. Reaganu įvairiais reikalais, įskaitant ir apgaulingą tvarką, pateiktą Kongresui. Ta chronologinė tvarka kaip tik buvo paruošta pulk. Oliver North, kuris buvo Poindexterio asistentas ir dabar jau nuteistas. Jei Reagano užrašai būtų gauti, tai gal pasikeistų ir pulk. North nuteisimas.

Išimtis

Adm. Poindexter sako, kad jis viską darė prezidento pavedimu, tik su viena išimtimi: jis sakosi pats vienas nusprendęs, kad gautas pelnas iš pardotų ginklų, būtų atiduotas Nikaragvos laisvės kovotojams vesti kovą prieš marksistinę sandinistų vyriausybę.

Northo teisme specialus prokuroras L. Walsh privočia peržiūrėti Reagano kai kuriuos užrašus, bet reikia atsiminti, kad tuos užrašus parinko Reagano advokatai ir ne visi buvo išteikti teismui.

Vengrų referendumas

Budapeštas. — Vengrijos parlamentas nutarė lapkričio 26 d. pravesti tautos referendumą, kad būtų nuspręsta, ar prezidentą renka parlamentari ar tiesiog žmonės. Pasiūlymas priimtas 294 balsais prieš 7. Daugelis pasisakė, kad prezidentas būtų žmonių renkamas. Jei žmonės patvirtins šį siūlymą, tai pirmasis balsavimas bus sausio 7 d., o antrasis sausio 14 d., jei prezidentinis kandidatas nesurinks daugumos balsų pirmame balsavime. Keturi jau išstatė savo kandidatūras į prezidentus: Socialistų

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Pavergtoje Lietuvoje** pirmą kartą oficialiai buvo švenčiama Visų Šventųjų šventė. Bažnyčiose pamaldose dalyvavo gausiai žmonių. Kauno katedroje šv. Mišias laikė kard. Vincentas Sladkevičius, o Vilniuje arkivysk. Julijonas Steponavičius.

— **Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministerijos** spaudos direktorius G. Gersasimovas, kalbėdamas žurnalistams apie būsimąjį Busho ir Gorbaciovo susitikimą netoli Maltos salos, pasakė, kad šiuo įvykiu „Viduržemio jūros dugne bus paskandintas „šaltasis karas“ visiems laikams“.

— **Eltos Informacijos tarnyba** praneša, kad yra planuojami lapkričio 2 ir 3 dienomis iš Lietuvos atvykusį Viktoro Petkaus, Antano Terlecko, Antano Buračo ir Jono Mugevičiaus apklausinėjimai Kongrese su Žmogaus teisių komisijos nariais. Jie bus klausinėjami apie dabartinę Lietuvos politinę ir žmonių teisių situaciją. O lapkričio 7 d. Atstovų rūmuose Helsinkio komitetas, kurio pirmininku yra kongr. Dennis DeConcini ir vicepir. kongr. Steny Hoyer, jų apklausinėjimui paskyrė laiką nuo 2 val. iki 4 val. popiet. Apklašinėjimas vyks šia tema: „The Politics and Human Rights in Today's Lithuania“.

— **Nikaragvos sandinistų** prez. Daniel Ortega, sukviets žurnalistus labai neįprastu laiku, trečiadienį 6 val. ryto, paskelbė, kad nutraukiamos ginklų paliaubos su Nikaragvos laisvės kovotojais ir pradėdamos tuojau pat atakos prieš Contras.

— **Washingtono Busho** vyriausybė ir Kongreso vadai iš abiejų partijų sutarė, kad nebus atnaujinamas ginklų aprūpinimas contrams, nes tai galėtų sudaryti pretekstą Ortega atšaukti paskelbtus rinkimus vasario 25 d. Nikaragvoje.

— **Baltųjų rūmų** spaudos sekretorius Marlin Fitzwater pasakė spaudai, kad yra prašoma Sovietų Sąjungai ir Lotynų Amerikos vyriausybės padaryti įtakos, kad Ortega pakeistų savo sprendimą ir 19 mėnesių užtrukusias paliaubas tęstų toliau.

— **Nuo „Jankių“** Kongreso ir jankių prezidento priklausau, ar Nikaragvoje įvyks rinkimai vadario 25 d., pasakė žurnalistams Daniel Ortega.

— **Honduro žinių agentūra** pranešė, kad Nikaragvos kariuomenė pradėjo „platus masto operacijas prieš savo brolius laisvės kovotojus įvairiose srityse“. Nepatvirtintomis žiniomis, Nikaragvoje esame maždaug 6,000 laisvės kovotojų, o Hondurė 10,000.

— **Sovietų Sąjungos užsienio** ministerio asistentas Vladimiras Petrovskis pasiūlė suteikti Jungtinėms Tautoms plačias teises spręsti regioninius ginčus, pavyzdžiui Nikaragvoje, Afganistane ir Angoloje. „Čia jau ir taip yra didelė Sovietų įtaka“, pastebėjo šia proga sen. J. Helms.

partijos ministeris I. Pozgaj, Teisingumo min. K. Kulcsar, istorikas Lajos Fuer ir Sandor Racz, kuris buvo vienas vadų 1956 m. sukilime prieš sovietus.

Vokiečių srautas Čekoslovakijoje

„Mūsų nuomonės sutapo“

Praha. — Kai tik Rytų Vokietijos komunistų vyriausybė leido vokiečiams keliauti į Čekoslovakiją, tuoj prasidėjo vėl masinis vokiečių srautas iš Vakarų Vokietijos ambasada. Po trijų valandų net Rytų Vokietijos žinių agentūra pranešė, kad 8,000 vokiečių atvyko į Čekoslovakiją. Daugelis perlipo aukštą sieną, kuria yra aptverta ambasada, kad greičiau taptų pabėgėliais.

Rytų Vokietijos žinių agentūra praneša, jog šis „ausmarsch“ tęsis ilgai, nes vyriausybė nenorinti daryti didesnių suvaržymų. Šiuo metu panaikintos vizos norintiems vykti į Čekoslovakiją.

Vykdo Gorbaciovo patarimus

Maskvoje lankosi naujasis vokiečių komunistų vadas Egon Krenz ir jau ilgai tarėsi su Gorbaciovu. Po to spaudos konferencijoje pasakė, jog to plačiai išplisusios „demonstracijos Rytų Vokietijoje yra geras ženklas socializmo atsinaujinimui“. Žurnalistai pastebėjo, kad jis nebenaudojo žodžio „komunizmas“. Čia jis taip pat pasakė, kad nesąsietosios linijos šalininku, nors prieš išvažiuodamas į Maskvą pasakė, kad yra prieš Vokietijų sujungimą ir kad Berlyno siena turi likti ir toliau. Krenz pasakė, jog kitą savaitę

Nuomonės sutapo

Jo spaudos konferencija buvo Sovietų Užsienio reikalų ministerijoje. Jis gyrė Gorbaciovą ir pasakė, kad sutiko su juo kiekviename punkte. Kai vienas žurnalistas jam pasakė, kad jis jam atrodo, kaip Gorbaciovos savo šnekoje, tai Krenz patenkintas atsakė: „Ačiū už komplimentą“.

Iš Maskvos jis išvyko į Lenkiją, kur susitiks ir su partijos vadu ir su vyriausybe. Lenkijoje Vokietijos ambasadoje vėl atsirado daugiau kaip tūkstantis vokiečių, kurie nori išvykti į Vakarų.

Lietuvoje svarsto prezidento rinkimą

Vilnius. — „Komjaunimo Tiesos“ laikraščio korespondentas Algirdas Lileikis, kuriam pritaria ir to laikraščio redakcija, rašo, jog Lietuvai reikia prezidento.

Jis sakosi išstudijavęs Lietuvos 1922 metų įstatymą, kuris prezidentui suteikė daug teisių, ir 1928 metų konstituciją, pagal kurią prezidentą rinko tautos atstovai, 1931 jį išrinkę ir 1938 m. vėl perrinkę. 1938 m. konstitucija Antanui Smetonai suteikė didelius igaliojimus. Bet Lileikis sakosi toje istorijoje neradęs idealo, todėl pradėjęs studijuoti kitų kraštų konstitucijas. Ypač jo dėmesį patraukė G. Washingtonas Amerikoje. Jis sukūręs valstybės mašiną, kuri neleis valstybei „nuslysti į tironiją“.

Amerikos pavyzdys

Jis iškelia Amerikos trijų šakų valdžią — įstatymas lei-

Vyskupų pareiškimas

Berlynas. — Romos Katalikų Bažnyčios vyskupai išleido specialų raštą, kuris buvo skaitomas praėjusį sekmadienį katalikų bažnyčiose. Vyskupai ragina visus vokiečius kovoti už demokratiją, vokiečių vienybę ir pasmerkia komunistų vyriausybę. Vyskupai pasisako už pluralizmą, laisvus rinkimus bei laisvą informaciją. Pastoralinis laiškas reikalauja „atidaryti sienas į visas puses“ ir respektuoti žmogaus teises.

Vaikų auklėjime liepia atsisakyti marksizmo ir leninizmo mokymo. Tai pirmas toks katalikų vyskupų pareiškimas Rytų Vokietijoje.

džiančiąją, vykdomąją ir teisminę valdžią. Ir sako, kad čia Amerikos politinė sistema gerai veikia jau 200 metų. Be to, siūlo pasvarstyti ir Prancūzijos pavyzdį, kur yra ir premjero postas. Kadangi kabinetas su premjeru kartais keičiasi, tai vis lieka prezidentas. Jis sako, kad ši sistema tiktų Lietuvai — Ministrų Tarybos pirmininką pavadintų premjeru ir funkcijas perleis ministerijoms. Bet prezidento rinkimai turėtų būti tiesioginiai.

Kandidatų užteks

Žmonių išrinktas prezidentas visada būsiąs savarankiškesnis ir pajėgesnis. Tokį straipsnį nesunku įvesti į Konstituciją. Jis siūlo pasivilgyti į kaimynus. Lenkija jau išrinko prezidentą. Tuo keliu eina Vengrija. Ir Latvija apie tai jau galvojanči. Lileikis rašo, kad norinčių būti prezidentu netrūks. Esą ir galinčių juo tapti. „Lietuvos piliečiai išsirsinks vieną — drąsų, garbingą, ramios išminties žmogų, galintį mūru stoti už Lietuvos reikalus“. Redakcija, pritarėdama šiam dalykui, siūlo pasisakyti ir Lietuvos žmonėms.

KALENDORIUS

Lapkričio 3 d.: Hubertas, Martynas, Silvija, Norvainė, Vydmantas.

Lapkričio 4 d.: Karolis, Vitalis, Modesta, Arnas, Eibartas, Karolina, Vaidmina.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:24, leidžiasi 4:44. Temperatūra dieną 35 l., naktį 27 l.

SPORTO APŽVALGA

IŠ ŠALFAS S-GOS SUVAŽIAVIMO

IŠVYKA Į LIETUVĄ PRASIDEDA

Kaip jau buvo skelbta, IV-sios Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynės vyks Lietuvoje 1991 metais. Organizacinis darbas Sąjungos išvykai į šias žaidynes oficialiai pradėtas ŠALFAS s-gos suvažiavime, spalio 28 d. vykusiame Clevelande.

30 dalyvių, atstovaujančių beveik visiems Š. Amerikos lietuvių sporto klubams, susirinko Lietuvių namuose 39-tam metiniam ŠALFAS s-gos suvažiavimui.

Suvažiavimą pradėjo ŠALFAS s-gos pirmininkas Valdas Adamkus. Vyt. Jokūbaitis sveikino Vliko vardą, JAV LB vardą — R. Dirvonis. Suvažiavimui pirmininkauti buvo pakviestas A. Šileika iš Toronto ir V. Petrusis iš Detroito; sekretoriauti — Ona Jokūbaitienė iš Clevelando ir A. Tamošiūnas iš Chicagos.

Pranešus, kad neseniai Toronte mirė buvęs sąjungos darbuotojas Jonas Uogintas, pirm. V. Petrusis pakvietė visus dalyvius velionį pagerbti susikaupimo minute. Praėjusio suvažiavimo protokolas buvo priimtas su keliais nedideliais pataisymais. Nedelsiant buvo pradėtas darbotvarkės svarstymas, o svarstyti šį kartą buvo daug ką ir svarstyti reikalai labai svarbūs.

ŠALFAS s-gos varžybų kalendaris sukėlė nemažą diskusijas. Ateinančių metų žaidynes ruoš Bostono „Grandies“, klubas, džentelmeniškai kandidatūrą atsiėmusi Detroito „Kovo“ pirm. A. Rugieniui, nežiūrint to, kad „Kovas“ ateinančiais metais šves 40 metų veiklos sukaktį. „Grandies“ klubo pirm. V. Eikinas ir visa Rytų apygarda nudžiugo, nes tokios žaidynės Bostone bus pirmą kartą. Jos vyks 1990 metų balandžio 27-29 dienomis, arba gegužės 31 — birželio 1 ir 2 dienomis. Be krepšinio ir tinklinio vyks ledo ritulio, plaukimo, šachmatų, raketbolo, stalo teniso ir lauko teniso varžybos.

Kiti sąjungos vidaus reikalai, kaip apygardų ir sporto šakų vadovų pranešimai, buvo atlikti greičiau negu tikėtasi. Keli statuto pakeitimai ar kitokios centro valdybos rinkimų formos nebuvo priimtos, o Algio Rugienio žymiai įdomesnio siūlymo, pakeisti pačią sąjungos struktūrą, kopija buvo išdalinta visiems dalyviams pastidi-

juoti, kad ateinančiais metais būtų galima apie ją kalbėti.

„VĖJAS“ SUSILAUKĖ IVERTINIMO IR „PYLOS“

„Vėjo“ pirmininkas Rimas Miečius pranešė apie puikų „Vėjo“ pasirodymą ir jo priėmimą Lietuvoje. „Vėjas“ žaidė su geriausiomis Lietuvos krepšinio komandomis, įskaitant Kauno „Žalgirį“ ir Vilniaus „Statybą“, ir grįžo su ketvuru laimėjimų ir dviem pralaimėjimais. „Vėjas“ šį rudenį vėl renkasi New Yorke, kur žais trejas rungtynes prieš universitetų komandas, o ateinančią vasarą planuoja išvyką į Portugaliją ir Ispaniją.

Sąjungos pirm. V. Adamkus, pats matęs dvejus „Vėjo“ rungtynes Lietuvoje ir dalyvavęs atsisveikinimo su „Vėju“ pokylyje, sveikino už puikų žaidimą ir gerą reprezentaciją aikštėje, tačiau išreiškė nepasitenkinimą „Vėjo“ žaidėjų apranga pokylyje.

KITI PRANEŠIMAI

Vyt. Grybauskas savo pranešime apie III-sias PLS žaidynes Australijoje, dar kartą apžvelgė dalyvavusių sportininkų ir komandų skaičių, laimėtus medalius ir drausmingą bei tvarkingą pasirodymą aikštėse bei visuose viešuose visuomeniškuose įvykiuose. Padėkojo vykusiu klubų vadovams už gerai atliktą darbą.

Už nuopelnus sąjungai ir nenuilstamą darbą plaketė buvo paskirta ilgamečiui Londono „Tauro“ klubo pirm. Emanueliui Daniliūnui.

Alg. Bielskus pranešė, kad Pabaltiečių federacijos veikla šiek tiek pagyvėjo, kad šiemet jau įvyko plaukimo, lengv. atletikos, lauko teniso ir šaudymo varžybos, reikėtų dar tik tinklinio ir krepšinio varžybų.

„EMIGRACIJA“ I LIETUVĄ

Santykiuose su Lietuva pirmas pranešimas buvo Valdo Adamkaus. Jis paskelbė esą oficialus Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto atstovas Šiaurės Amerikai. Į savo komitetą pakvietė Prana Gvildį iš New Yorko, Sigita Krašauską iš Toronto ir Vytautą Grybauską iš Chicagos. Šis komitetas stengsis padėti Lietuvos

Kad rungtynės įtemptos, matosi iš „Lituanicos“ futbolo komandos gerbėjų veidų.

Nuotr. E. Šulaičio

TOK-UI. PIRMAS UŽDAVINYS JAU BUVO PRADĖTAS VYKDYTI V. ADAMKUI NUVYKUS Į SEATTLE, KUR ATEINANČIIS METAIS VYKS „GEROSIOS VALIOS“ ŽAIDYNĖS — GOODWILL GAMES. POSĖDYJE SU TŲ ŽAIDYNIŲ ORGANIZATORIAIS V. ADAMKUS PATEIKĖ LIETUVOS TOK TO PAGEIDAVIMUS TEN DALYVAUTI LIETUVOS VARDU. GALUTINIS ATSPAKAS AR SPRENDIMAS NETRUKUS TŲ RŪTŲ PAAIŠKĖTI. TAIP PAT PRANEŠĖ, KAD CHICAGOJE „KASOS“ FCU BANKE BUVO ATIDARYTA L TOK TO SĄSKAITA.

Antras pranešimas buvo V. Grybausko apie IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Jis neseniai dalyvavęs Lietuvoje vykusiuose pasitarimuose su visais sporto bei federacijų vadovais. Grybausko pranešimas buvo dviejų dalių: pirmoji lieti sporto vadovų suvažiavimą ateinančių liepos mėn. Vilniuje. Ten bus nustatyta žaidynių programa, keičiamas žaidynių statusas bei diskutuojamas koordinavimas, k-to isteigimo klausimas. Po ilgų diskusijų centro valdyba igaliota šį reikalą galutinai sutvarkyti, nes norint ten dalyvauti klubų vadovų skaičius yra gan didelis.

1991 m. žaidynėms, atrodo, entuziazmas labai didelis. Dauguma klubų jau pradėjo organizacinį darbą. Vykstančių sportininkų gali būti dvigubai daugiau negu pernai vykstant į Australiją. Turistų gali būti irgi panašiai, taip, kad visa išvyka bus labiau panaši į „emigraciją“ ir pusiau pigesnė negu į Australiją, nes kainuos tik kelionė iki Vilniaus. Žaidynės vyks 1991 m. rugpjūčio pradžioje ir tęsis 10 dienų. Atidarymas bus Kaune, o uždarymas — Vilniuje. Kai kurių sporto šakų rungtynės vyks Klaipėdoje, Palangoje, Elektrėnuose ir kitur. Pažadėta vispusiška valdžios parama. Entuziazmas šioms rungtynėms Lietuvoje taip pat didelis.

Suvažiavimas be jokių diskusijų pareiškė pasitikėjimą Centro valdybai, kad ši sudarytų organizacinį komitetą, kurs nedelsdamas pradėtų darbą. O to darbo bus marš... V.G.

Futbolas Chicagoje

„LITUANICA“ — AURORA 4:1

Praėjusį sekmadienį, spalio 29 d., „Lituania — Lith“ vyrų komanda žaidė paskutines šio sezono futbolo pirmenybių rungtynes prieš Aurora „Kickers“. Rungtynės vyko „Kickers“ aikštėje. Po blankiai sužaisto pirmojo puslaikio, kurio metu abi komandos neišnaudojo daugybės progų įvarčiams pasiekti ir jį baigus lygiomis 1:1, antrame puslaikyje „L“ komanda išžaidė ir rungtynes užtarnautai laimėjo rezultatu 4:1. Įvarčius įkirtė: Algis Krygeris 2, E. Jenigas ir I. Hidwegi po viena.

Ar to laimėjimo užteks, kaip buvo skaičiuota, užimtį pirmąją vietą savo divizione, dar neišku dėl dviejų priežasčių. Pirmiausia, varžovs, vokiečių komanda „Fortuna“ dar turi žaisti vienerias rungtynes ši sekmadienį prieš Aurora. Antra priežastis — rudens ratė iš pirmenybių iškrito 2 komandos — „Slovaks“ ir turkų „Bullets“.

Pastaroji iškrito rudens ratui jau įpusėjus. Skaičiuojant prieš tas komandas laimėtus ir pralaimėtus taškus ir įvarčius, Metropolitan lygos teisiniuose nuostatuose (By-laws) atsivėrė logikos bedugnė, kuri gali mūsų komandos laimėjimus praryti. Kaip ten beįvyktų, „Lituania-Liths“ vyrai šiais metais mus puikiai reprezentavo daugiautėje, sportu besidomioji Chicago ir jos tolimų apylinkių visuomenėje. Komandos treneris Don Brandonisio, vadovas — Ged. Bielskus.

Nenusizengiant lietuviškom tradicijoms ir papročiams, užbaigus didesnius darbus ir projektus, reikia ir pasilinksinti. „Lituanicos“ futbolo sezono užbaigtuves.

Rungtynės idėmiai seka „Lituanicos“ futbolo komandos vadovas Gediminas Bielskus.

Nuotr. E. Šulaičio

ATVYKO VILNIAUS STATYBA

Praėjusį trečiadienį į JAV atvyko Vilniaus krepšinio komanda „Statyba“. Ją New Yorke sutiko Vida Anton ir Pranas Gvildys. Priėmimas bus penktadienį (šiandien) Kultūros Židinyje. Šeštadienį, lapkričio 4 d., pirmosios rungtynės prieš Manmount College, lapkričio 6 d. prieš Central Florida u-tą, 8 d. — Floridos u-tą, 10 d. — Florida State, 11 d. — Wake Forest, 13 d. — Bridgewater College, 16 d. — Wossard College, 17 d. — So. Carolina State u-tą ir 18 d. — Virginijos u-tą.

„Statyba“, kaip žinome, nebeturi Šarūno Marčiulionio, kuris

šiuo metu jau žaidžia Amerikos profesionalų komandoje „Golden State Warriors“. Jo vietoje į „Statybos“ komanda neseniai atvyko Jonas Karpis iš Toronto, „Vyčio“ klubo. „Statyba“ jam mokės 45,000 dolerių už šį sezoną, o tie pinigai yra dalis tų, kurie nubyrejo „Statybai“ už Marčiulionį.

„Statybai“ trūksta ūgio ir, žinoma, tokio žaidimo vadovo, kaip Marčiulionis. J. Karpis, kurs ne kartą jau žaidė už Kanados rinktinę, bent ūgiu „Statybai“ padės — jis yra 6'9". V.G.

klubas rengia tikrai šaunų pasilinksminimą — šokius su vakariene ir programa šeštadienio vakare, lapkričio 18 d., Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie. Šokiams gros puikus „Gintaro“ orkestras.

Futbolo mėgėjai kviečiami savo atsilankymu paremti šauniusius futbolininkus. Gailėtis tikrai neteks. O tai jau šis tas. Tad iki pasimatymo! Bilietus išgyti iš anksto „Lituanicos“ klube. Kviečia valdyba.

J.J.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuotaidas
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. 352-4487

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuunciami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

Šachmatai

ŠALFAS ŠACHMATŲ PIRMENYBĖS

1989 m. Š. Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybės vyks lapkričio 18-19 d., Clevelande, Lietuvių namuose, 877 East 185th St., Cleveland, OH. Tel. 216-531-2131. Bus žaidžiama 5 ratų šveicarų sistema. Laiko riba 90 min. (sudden death). Varžybos numatoma vykdyti dvejose klasėse, pagal žaidėjų reitingą.

Pirmenybių pradžia šeštadienį 10 val. ryto. Registracija — 9 val. ryto.

Laimėtoji teks dr. Algirdo

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukštai nuimami kabinetai)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybe vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplečiusių venų
hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Nasvyčio prisiminimo pereinamoji taurė. Piniginės premijos — pirmųjų trijų vietų laimėtojams. Pirmenybėse norintųjų dalyvauti registracija vykdoma iki lapkričio 12 d. imtinai, šiuo adresu:

Vytautas Nasvytis, 1234 West Blvd., Cleveland, OH 44102. Tel. 216-631-0210. Papildomai informacijai kreiptis į Edą Krygerį, tel. 216-383-0000.

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinus
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybe — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 36-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Į JAV es išvykdamis su juos išlydinčiais atsisveikina buvęs Vilniaus „Statybos“ žvaigždė Šarūnas Marčiulionis, jo žmona Ingrida ir dukrelė Kristute.

TOLERANTIŠKA?

Praejuosio ketvirtadienio tarp-tautinėse žiniuose JAV laikraščiuose pasipylė Lenkijos kaltinimai, jog Lietuva diskriminuoja Lenkiją, suvaržydama lenkų važiavimą į Lietuvą. Už poros dienų apie tą įvykį skaitėme ir „Drauge“ (X.28). Tačiau norint lyg atsverti tą mūsų apšaukimą netolerantais, galima priminti mūsų intelektualo Tomo Venclovos itin tolerantišką straipsnį apie reikalą lietuviams padėti lenkų mažumai Lietuvoje (kuris tuomet sukėlė daug furorą, o jį priminus, vėl gali pasirodyti panašūs poveikiai).

Tolerancija lietuviuose, tiek Lietuvoje, tiek ir išėjimoje, buvo svarstoma ir praėjusį savaitgalį Ateities Akademiniame savaitgalyje Lemonte. Ir kaip tik diskusijose po dr. Mirgos Girniūvienės pristatytos temas, koreferuotos Vytauto Klorio, ir buvo iškelti minėtieji momentai: Lenkijos-Lietuvos sienos regulavimas ir Tomo Venclovos straipsnis. Pristatytą Lietuvos lietuvių perspektyvą į šiuos klausimus balso paprašė publikoje esąs „Krantų“ redaktorius poetas Vaidotas Daunys, kuris kalbėdamas impromptu, matyt giliai pergyvendamas tolerancijos ribų įvairiausias išbandymus Lietuvoje, tiek iš toleravimo, tiek ir buvimo toleruojamu ar netoleruojamu pozicijos, itin suglaustai perdavė konkrečias realijas, susijusias su tolerancija tarp lietuvių ir lenkų. Tad čia „Drauge“ skaitytojams ir pateiktume Vaidoto Daunio komentarus tais klausimais.

„Lietuvių tauta yra... ir giliai tolerantiška tauta. Kai jūs atvykstat, nuvažiuokit į Rusų kapines pažūrėti — koks yra kuklus Basanavičiaus kapas ir koks šiuo metu yra kultas Pilsudskio kapui: faktiškai, kaip į Meką yra traukiama prie Pilsudskio kapo. Lietuvių tauta niekur iki šiol neparodė savo pasipiktinimo šiuo klausimu. Tai yra didžiausias tolerancijos pavyzdys, iš kurio visos didžiosios tautos turėtų mokytis.

Negana to, lietuvių tauta nieko nepadare, jokio išsūkiu nebuvo, kai buvo įvykdyta kita provokacija: ... kai buvo pastatyti paminklas Armijai Krajovai. Žodžiu, tauta, kuri buvo šitos armijos žudytas, leido pastatyti paminklą jos atminimui savo žemėje.

O dabar amerikietiškoje spaudoje labai neteisingai yra parodoma, lyg tai lietuvių tautos valstybės — kurios praktiškai dar nėra — netolerancija savarankiškesnės valstybės — kuri jau yra. Lietuvių valstybės nėra, bet lietuvių tauta kaltinama, kad mūsų valstybė netolerantiška Lenkijai. Tai yra kažkoks keistas neatitikimas. Ir ten pat paminima, kad yra 280,000 lenkų, bet nepaminima, kad iš jų didesnė dalis yra kalbančių rusiškai. Šalčininkų rajone didesnė dalis vadinamų lenkų skaito rusiškai. Pasaulis šito nežino. O lietuvių tauta, žinodama, kad jie rusiškai kalbantys ir nutautėję žmonės, tyli, ir tuos toleruoja dar vieną netoleranciją.

„Faktiškai, ką reiškia neišleidimas tų turistų? Tai nėra vien spekuliacijos klausimas. Mes ginamės ir nuo idejinių spekuliacijos, nes tie žmonės yra ištisinė parama tam Želigovskio kultui, Armijai Krajovos kultui... Spekuliacija vyksta šita plotme.

„Man atrodo, kad lenkų, rusų, anglų — yra didelės tautos, kurios dar neturi savo istorijos, nes jos nežino, ką reiškia išnykti. Jos turi toleruoti mažos tau-

tos teisę gyventi, nes jeigu mums žuva vienas lietuvis, tai yra tas pats, kas didėlei tautai tūkstantis. O dabar yra kuriamas vaizdas atvirkščiai, tarytum mūsų mažą tautą tuoj sulietuvins visą Lenkiją! Ir tas mitas yra kuriamas ne vien Lenkijos spaudoje, bet ir jūsų (Amerikos) spaudoje. Ir šitas absoliutus, labai subtiliai užmaskuotas politinės netolerancijos mūsų tautos atžvilgiu pavyzdys yra labai žiaurus, nes mes neturime priemonių prieš tokią masinę psichozę.

„Paskutiniu metu, pavyzdžiui, lenkų spaudoje Lenkų sąjungos pirmininkas Sinkiewicz pareiškė, kad su Sąjūdžiu Lietuvoje prasidėjo depolonizacija. Tai yra absurdas. Jeigu lietuvių gali Pilsudskio kapą ir Armiją Krajovą paminklą pakęsti, jie nieko nepadare, depolonizuojami — absoliučiai nieko. Vilnijos draugija, apie kurią kalbama, kad ji yra nacionalistinė — ji vienintelio dalyko reikalauja, kad būtų teisė įkurti lietuviškas mokyklas Vilniaus krašte. Ir šitas reikalavimas yra aiškinamas, kaip netolerancija lenkų atžvilgiu, lyg tai kažkada mes depolonizavome juos. Niekur šito nėra vykę.

„Kitas momentas, kurį noriu paliesti, tai, kad Tomo Venclovos straipsnis yra labai tolerantiškas, intelektualo, inteligento, ir man ta jo tolerancija yra labai priimtina. Jisai paprasčiausiai padarė pora netaktiškų klaidų, tiesiog iš nežinojimo, kai kalbėjo, tarkim, kad nulenkinamos (atlietuvinamos) mokyklos... Taip nėra. Šitokio dalyko nėra būvo.

„Klydo ir kalbėdamas, kad Katedroje turi būti lenkų kalba. Jeigu lenkų tauta yra tolerantiška, tai jina, palaikydama mūsų valstybingumo formavimąsi, turi suprasti, ką mažai tautai ir atgimstančiai valstybei reikiama turėti Katedrą, kurioje yra lietuvių valstybinė kalba, tai yra mūsų tautos Katedra. Vilniuje yra daug bažnyčių lenkų kalbai skirtų, o lenkai visuomet veda tokią paralelę: Vilniaus katedra ir Seinų katedra. Tai yra absurdas. Lyginkime taip: Vilniaus katedra, Varšuvos katedra.

„Ir trečias momentas apie toleranciją: buvo kalbama, kaip Sąjūdis toleruoja Laisvės Lygą, bet ne kiek nebuvo kalbama, kaip Laisvės Lyga toleruoja Sąjūdį. O čia yra didesnė problema. Laisvės Lyga yra labai nerūškus ir mažai organizuotas judėjimas, kuris yra mums labai reikalingas, nes jisai paremia, neleidžia užmigti. Jisai laiko tą grynosios sąžinės frontą, kuris yra reikalingas žmonėms, kurie eina į kolaboraciją, kompromisus — realiąją politiką. Jeigu tie žmonės neturėtų moralinio užnugario, jie paprasčiausiai išsigimtu, užmirštų ir t.t. Dėl to mes dėkingi už tuos sąžinės kalinčius. Bet jie turi toleruoti tuos, kuriems jie yra reikalingi.

„Ir čia problema yra labai didelė, nes kas yra Sąjūdis? Jeigu jis eina į valdžią tos valstybės, kuri praktiškai nėra valstybė, kuri yra okupuota, jisai po truputį „pasilenka į nebūtį“ — kai aš darau nuodėmę, aš pasilenku į nebūtį. Kai Sąjūdis žmogus daro nuodėmę — eina į valdžią, jis pasilenka į nebūtį. Susinaikina, praktiškai. Ir daugelis komunistų, kurie stoji ir partiją anais laikais, praktiškai susinaikino. Bet labai sunku pasakyti, kur nebėliko žmogaus, kurį reikia smerkti, o kurį vis dėlto reikia palaikyti ir toleruoti. Ir tai bendras klausimas mums visiems.”

a. g.

LIETUVIO IR LENKO DIALOGAS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Lenkų laikraštis, „Pravo i ziccie — teisė ir gyvenimas“ patalpino pasikalbėjimą su Lietuvos lenkų s-gos pirm. bei „Sąjūdžio“ pirm. V. Landsbergiu. Įdomesnius redakcijos bendradarbio G. Baranausko klausimus ir lietuvių bei lenko atsakymus sudodame mūsų skaitytojams, aiškiau matant, kad tarp lietuvių ir Lietuvos lenkų — atsiprašau — „tuteišų“ šiuo metu yra gan didelė praraja.

Lenkų s-ga Lietuvoje oficialiai dar neegzistuoja, valdžios įstaigose neįregistruota, tad dažniausiai spaudoje vadinama draugija. Ji veikė prie lietuvių Kultūros Fondo, panašiai kaip ir Vilniuje (tai lenkų okupacijos laikų Vilniaus krašto lietuvių draugija — K.B.), kuri, lenkų pirm. nuomone, veikia prieš lenkus, prieš lenkų d-jos siekius. Be to, lenkas sako, kad su Lietuvos lenkų draugija visiškai „nesiskaitė“ „Sąjūdis“ pareiškdamas, kad „jūs (t.y. lenkai) nesate mūsų partneriu. Jums geriau tinka prie teatrėlių, eilėraščių. Mūsų „Sąjūdis“ yra jėga, tad nematome reikalo su lenkų d-ja kalbėti“. Tokiu būdu ir kilo mintis įsteigti Lietuvos lenkų s-gą juo labiau, kad lietuviams lenkus visuomet prijungdavo prie „Jedinstvo“ organizacijos. Lietuvos lenkų s-gos pirm. pareiškė, kad jo organizacija nesislėja prie „Jedinstvo“ ar „Sąjūdžio, bet nori eiti savo keliu. Paklaustas, ar lenkai (tuteišai — K.B.) naudoja daugiau rusų kalbą, pirm. atsakė, kad jis nėra priešingas rusų kalbai, tačiau linki, kad lenkai kalbėtų lenkiškai. Lietuvinimo inteligentijos tarpe nėra. Jo kalboje pasitaiko daugiausiai rusiškų žodžių, kaip lietuviškų. Kalbėdamas televizijoje, jis gavęs pastabas, kad jo lenkų kalba yra labai silpna (slabiutka).

Vargas su jaunimu, kuris šalinasi lenkiškumo. Tačiau pirm. optimistiškai nusiteikęs, galvodamas baigusius gimnazijas siūsti Lenkijon. Jaunimas namuose su tėvais kalbasi „po prostemu — paprastai“. Net ir Pedagoginio Instituto polonistikos skyriaus mokslo lygis yra labai žemas, kadangi 60% dėstomų dalykų vyksta rusų kalba. Apie H. Sienkiewiczų ar A. Mickevičių kalbama lenkiškai, tačiau filosofija, visuotinė literatūra jau vien tik rusų kalboje. Tai lenkų nelaimė.

Artimiausias darbas — tai ekonominė veikla, kuri trauktų taip pat statute. Bus siekiama Lietuvos lenkus įtraukti į kooperatyvus. Privačios įmonės, verslovės dar nepopuliaros Lietuvoje.

Dviejuose pusl. tas pats laikraštis patalpino V. Landsbergio atsakymus, pradėdamas nuo klausimo, jog „Sąjūdžio“ pirm. dar taip neseniai vienam lenkų laikraščiu pareiškė, kad Lenkija lietuviams buvo langu į pasaulį.

— Taip, sako V. Landsbergis — stalinizmo laikotarpyje pa-

žanga pas mus ėjo per Lenkiją. 1956 m. Lenkijoje įvyko kultūrinio gyvenimo atgimimas, skirtingas nuo mūsų, daugiau vakarietiško pobūdžio. Turėjau progą pažinti muzikini pasauli, gauti gaidų ir knygų. Kalbu kaip muzikas. Tačiau tas lietiš taip pat literatus, dailininkus. Paskutiniaisiais metais mūsų santykiai su pasauliu plečiasi. Ir ne vien per Lenkiją, bet taip pat per Švediją, Suomiją, Vokietiją“.

Laikraščio bendradarbis klausia, ar besivystant pasauliniams santykiams, nenukentčia lietuvių-lenkų bendradarbiavimas?

— Priešingai — atsako Sąjūdžio pirmininkas — dalyvavau Lietuvos Mylėtojų d-jos steigime. Atrodo, kad dar prieš keletą metų vyriausybė norejo tokio susitarimo.

— Gaila, nėra lietuvių-lenkų istorikų komisijos, tad ir pastebimi įvykių apibūdinimo skirtumai — sako lenkas. Lietuvių atsakymas: „Neužtenka lenkų ir sovietinės komisijos. Ši padėtis tęsiasi metais, kada su Lietuva dar visiškai nesiskaityta. Lietuvos metrika, visas Lietuvos archyvas nuo XIX š. yra Maskvoje. Aiškėja — mokslinius tyrimus galima atlikti ir be lietuvių pagalbos.

— Gal lenkų konsulas Vilniuje galėtų padėti bendradarbiavimo plotmėje — klausia laikraščio atstovas. Lietuvių atsakymas: „Lenkų konsulato klausimas buvo išspręstas tarp Lenkijos ir Sov. Sąjungos, neatsižvelgiant į „kažin kokią tai Lietuvą“. Bet atėjo laikas, kad Lietuva taip pat daro įvairių įvykių sprendimus savo teritorijoje. Tad kodėl turi būti vienpusiškas sprendimas, tik lenkiškas konsulatas Vilniuje? — Norite išeiti į tarptautinę areną? — Taip, toks būtų efektas: ambasadą Varšuvoje, igaliota atsivertauti Lietuvai kaip valstybei. Deja, prieš keletą metų Lenkija nedavė tokio pasiūlymo, tiesioginiai susitarimai su Maskva. Kaip matome, Lenkija padarė klaidą. Toliau paliečiami labai jautrūs klausimai, lietuvių lenkų nesantaika kalbant, kad lietuviams lenkams ruošia krematoriumus.

Gan piktokai prof. V.L. at-sako. Lenkijoje šie reikalai yra

labai „išpūsti“, o lenkų laikraščio bendradarbis jam šias pasakas pasakoja. Tarp laikraščio bendradarbio ir Sąjūdžio pirm. vyksta gan aštri polemika, kurią galima sutrumpinti taip susumuoti: lenkai niekuomet nesuprato lietuvių laisvės siekimų. Atrodo, jie jų nesupranta ir dabar. V. Landsbergis priminė XIX š. lietuvių tautos atgimimą, tačiau to nesuprato net lenkų istorikai.

— Kas šiandieną jungia Lietuvos lenkus ir lietuvius? — Prof. V. Landsbergio atsakymas: „ta pati gimtoji žemė, tas pats tikėjimas, bendra istorija. Bet skiria taip pat nepasitikėjimas. Lenkų tarpe yra priekaištavimai, kad tautinis lietuvių atgimimas gali jiems pakenkti. Ir lenkų tarpe esama kenkėjų, kurie nuo pat pradžių kliudė Lietuvos atgimimui. Tai maža grupelė prie valdiško „Cernovy Standar“ laikraščio. Tiesa, nesimatė jame straipsnių, tačiau tilpdavo atviri laiški. Atsakinėjau į juos, sako V.L. — nes turėjau daugiau laiko. Reikia atsiminti, kad lietuviško sąjūdžio nebijo žydai, totoriai. Lenkai žiūri su nepasitikėjimu, o gal net priešiška“.

Laikraščio bendradarbis sako, kad prof. V.L. kaltina tik lenkus. Lietuvis atsako, kad nesuipratimus jis stengiasi išlyginti, tačiau kada koks nors kaimas ar valsčius proklamuoja autonomiją, noredamas įvesti lenkų kalbą valstybine... Juk tai neregėtas įvykis! Tuomet ir rusai pradės reikalauti, kad ir jų dauguma!

— Ar neįmanoma įvesti autonomijos lenkiškose vietovėse, kur šalia valstybinės lietuvių kalbos antroji valstybinė kalba būtų lenkų — klausia laikraštiniškas.

— Dar nesame valstybė — atsako lietuvis. Autonomijos klausimas yra erzintis reikalas, gal net provokatyvinis. Kalbėjau apie nepasitikėjimą lietuvių lenkams. Bet, kaip matote, lietuvių taip pat paveldėjo nepasitikėjimą nuo lenkų, ypač po Želigovskio vilnietiškos istorijos.

— Tačiau lenkiškų valscijų nutarimai tapo faktai! — Kultūrinė autonomija yra „Sąjūdžio“ programoje. Mes nematome tame nieko blogo — sako V. Landsbergis. Lenkai gali organizuotis, puoseletti savo tautinę kultūrą. Tačiau, kada statomi teritoriniai reikalavimai su atskiromis teisėmis — natūraliai atsiranda baimė, kad lenkai reikalau Vilniaus išsky-

rimo. Atgimsta nepasitikėjimas. Gal kas nors kursto lenkus, sakydamas, kad reikia reikalauti maksimumo. Tuomet bus šis tas gauta. O gal kas turi dar tolimesnius tikslus, galvodamas apie lietuvių-lenkų nesantika? — Deja, lenkas vėl puolė „Vilnijos“ d-ja. V. Landsbergis atsako, ką lenkas žino apie šią draugiją. Kalbama, kad tai didelis lenkų priešas. Bet ar laikraščio bendradarbis G. Baranauskas skaitė „Vilnijos“ dokumentus? Ar jis žino jos programą? Atrodo, kad visa tai jis žino iš pasakojimų, žmonių kalbų.

— Tad, iš kur tokia baimė to pilko žmogaus nuo Vilniaus, klausia lenkas? — Paprastai, pas jį ateina koks nors žmogus ir sako: lietuvių tau uždraus lenkiškai kalbėti net su žmona. Savo susirinkimuose lenkai šaukia — kodėl nėra tiek lenkų studentų, politikų, generolų? — Generolų — sako lenkas — negirdėjau. Tačiau studentų skaičiui reikiame pretenzijas.

— Taip, sako V.L. — mums priekaištavama, kad lietuvių Lenkijoje studijuoja. Bet ar jie studijuoja lenkų kalbą? — Yra lituanistika — sako lenkas.

— Skirkime klausimus. Moksli normaliai, kadangi universitetai yra lenkiški. Mes turime ginti Lietuvą. Tuo tarpu „pasirodo ponai“ ir sako: nežūrėkime kas mus jungia, bet kas mus skiria. Fabriko šaltkalvis sako: ponai, kam jūs kaltinate lietuvius? Ar mes ruošiamė mūsų vaikus mokslui? turime kitaip aukleti vaikus ir tuomet reikšti pretenzijas lietuviams — atsakė V. Landsbergis.

— Ką turi lietuvių daryti, kad neatstumtų lenkų? — Ne taip statote visa reikalą — sako V.L. Tai ne lietuvių, bet lenkų vadovai — veikėjai, kurių svarbiausias tikslas, kad lenkai nesuartėtų su lietuviams. Taip buvo ir anksčiau. Jie galvoje išsaugoti savo tapatybę, nors ėjo rusifikacijos procesas. Atkreipėm jiems dėmesį — kodėl jie bijo mūsų, eidami rusifikacijos keliu. Dabar vyksta panaši politika. Ir tai daro Lietuvos lenkų s-ga. Atrodo, kad paskutiniu metu ji pakeitė savo nusistatymą. Bet, patarė sako: gudrus lenkas po laiko...

Ignorancija yra naktis žmogaus gyvenime, ir tai naktis be mėnulio ir žvaigždžių.

Konfucijus

BRAZILIJA

KAZYS KARUŽA

37

Brazilijos ritmas

Brazilijos plotas užima 5814 kvadratinį kilometrą. Gyventojai yra apie milijoną. Brazilijos miesto plano pagrindas buvo dvi išvaizduojamos linijos, kurios priminė didelio lėktuvo formą: plačios gatvės, dangoraižiai, namai, mokyklos, moderniškos bažnyčios, komerciniai namai, rezidencijos, parkai vaikams, sporto aikštės, daug žalumynų, viename „lėktuvo sparne“ pastatyti administracijos rūmai, Esplanados plaza, Ministerijos plaza. Kitame „lėktuvo sparne“ puiki Brasilios katedra. Bet Brasilija niekadoms nebuvo užbaigta, nes tai augantis miestas. Šis miestas yra pačiam jaunystės gražume, tikslai 20 metų amžiaus.

Turistai, kurie ją aplanko, vietiniai ir svetimtaučiai ją pamilsta. Miestas be praeities, nepažįsta neapykantos, gatvėse pilna turistų, praeities trūkumas padaro ją kupiną jaunystės. Aplankykite Brasiliją, pakalbėkite su jos gyventojais, pasivaikščiokite jos moderniose gatvėse, pažinkite miesto išplanavimą, statybą, kuri kiekvieną atvykusį turistą ir vietos gyvenimą žavi... Lucio Costa — šio miesto kūrėjas urbanistas yra kupinas žmoniškumo, todėl sugebėjo sukurti vienintelį socialinį megalopolį. Lucio Costa mieste urbanistas, o Oscar Niemeyer jo didysis architektas. Alvarados rūmai, Brasilios katedra — simboliai grožio ir poezijos. Roberto Burle Moarx suderinio cemento formas su žalumynais. Viskas tai tikra miesto poezija, kuriam tiek daug suteikta meilės.

Brazilijos miestai skiriasi vieni nuo kitų savo spalva. Rio de Janeiro mėlynas miestas apšviestas tropikų saulės. Sao Paulo pilkai sidabruotas miestas su savo dideliais ūkanotais dangoraižiais. Bahia — Salvador yra auksinis miestas, auksas blizga bažnyčiose. Brasilia yra žalias miestas. Kas skrenda lėktuvu, išvaizduoja didelį sodą, ju žavias geometrines formas. Brasilia — didelio grožio miestas, rūmai arkos. Ministerijos rūmai apšviesti fontanu, atrodo, kad iškilę burtų paliečiai. Kas lanko Brasilią stebisi 40 km Paranos ežeru — tvenkiniu, kuris savo grožiu visus švelninauteika. Daug vietų pasivaikščiujimi, kaip Aukščiausio teismo pastatas, dangoraižis. Katedra, mandrūs klubai, įvairiausių ir moderniškiausių krautuvės. Įdomi meniška Don Bosco bažnyčia. Tas šventasis 1883 metais išpranašavo Brasilijos įkūrimą — Vilties sostinė.

Brasilia miestas turį gerų viešbučių, daugumą restoranų, kurie turistams suteikia įvairiausių pramogų, įvairumų, internacionalinio skonio. Turistai pramogauja, ilsisi ir geris gražiais sodais, parkais, visiems ypač patinka vadinamas „Jardim japanes“. Japoniškas sodas įdomus ir tinkamas poilsiui. Bet Brasilia taip pat yra svarbus sporto centras, su stadjonu, yra automobilių lenktynių autodromas ir daugelis kitokių sporto aikščių. Kaip Brazilijos mokslo simbolis, miestas turi taip pat daug universitetų ir visą eilę kitų kultūrinių įstaigų su moderniškiausiais įrengimais.

Daugiau negu pusė miesto gyventojų yra suvažiavę iš apylinkių miestų: Taguatinga, Ceiliana, Gama, Solradinho, Planatina, Nuodeo Bandeirantes ir Brasilandia. Jie sudaro daugiau kaip 25,000 žmonių, kurių 85% mokosi valdiškose mokyklose. Todėl Brasilia gali drąsiai žiūrėti į ateitį. Šitie vaikai, kurie dabar linksni bėgioja po parkus ir lanko mokyklas, bus rytojaus Brazilijos savininkai... Viešbučio turistus autobus nuvežė pirmiausia prie N. Sra de Fatima Church. Bažnyčios dešinė siena iš

lauko yra papuošta mozaikinėmis plokštėmis, kurios yra šviesiai mėlsvos spalvos. Praėjus priešakinį bažnyčios vieną stulpą, varpinė, esi lyg po stogu ir eini tiesiai per centrinę duris. Gaila, bažnyčios durys buvo užrakintos. Tuomet apėjome aplinkui bažnyčia taku. Bet dar žvilgtelėjau atgal į žaliuojančią gražią dekoracinę pievą ir kitoje pusėje aukštus puošnius lapuočius medžius. Renkamės prie autobuso ir važiuojame toliau.

Privažiuojame Don Bosco bažnyčia. Bažnyčia keturkampiška paigla su plokščiu stogu. Aplinkui bažnyčia stovi išcmentuoti stulpai. Jie nuo apacios lyg keturkampiai, bet kylant aukštyn pagal sienas, smailiai atsirėmę į stogo plokštumą. Kairėje pusėje „ežerėlis“, kuriame auga pluoštas papuošimui švendrių, dar toliau ir kairę žaliuoja kitos vandens puošmenos, o viduryje pagarsėjusios Amazonės upės Victoria Regis lelijos, kurių ružavi žiedeliai priaugę prie žalių askoninių plaučių ir mažesnių lapų. Už „ežerėlio“ — graži aikštelė, lyg poilsio vieta, nes yra įtaisyti suoliukai.

Prisiartinus prie bažnyčios dengtu taku, eini lyg po veranda ir priemi bažnyčios duris. Visi turistai einame į vidų. Bažnyčia taip puošni, rodo, patekome į dangų. Kairėje pusėje stovi didelė statula. Skaitau užrašą: Don Bosco. Gražus ir didingas skulptoriaus darbas. Bažnyčios viduje, iš abiejų pusių gražūs rausvi drūtmiedžio suoliai. Virš altoriaus didelis kryžius. Visos sienos stiklo mozaika, mėlynos spalvos, o kampuose šviesiai ružavos. Viskas blizga, kaip kristalas. Lubose kabo didžiulis apvalus kristalinis sietynas, kuris turi 5 lempų žiedus apvestus aplinkui. Vaikštav po bažnyčią ir galvoju, kad turėtu ją aplankyti, pamatyti Los Angeles lietuvių kunigai: prel. Jonas Kučingis, prel. dr. Vincentas Bartuška, klebonas kun. dr. Algirdas Olsauskas ir kiti. Gerėjauosi ir negalėjau greitai išėiti iš tokios įdomios Don Bosco bažnyčios.

(Bus daugiau)

MŪSŲ ABITURIANTAI - STUDENTAI

Rima Stasė Žiedonytė

Rima, Valdones ir Valdo (Clevelando vyrų okteto pirm.) dukte, gim. 1971 balandžio 30, baigė Willoughby gimnaziją su prezidentiniu garbės pažymėjimu. Priklausė National Honor Society, buvo jos išdininkė.

Baigė Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą „Grandinėles“ šokėja. Priklausė Clevelando ateitininkų moksleivių kuopai. Ėjo išdininkės pareigas.

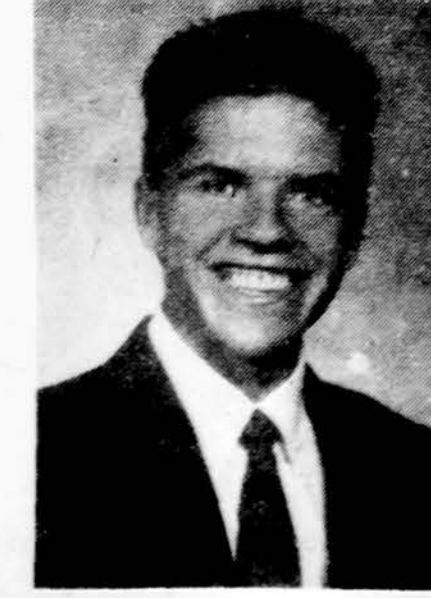
Studijuoja John Carroll universitete. Ateities planuose - teisė ir advokatura. Gavo stipendijas: John Carroll prezidentinį scholarship, John Carroll WERE scholarship ir Willoughby Hills Lions Club Scholarship.

Lina Kijauskaitė

Algirdo ir Giedrės dukte, baigė Andrews privačią mergaičių gimnaziją ir Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą. Vienerius metus mokėsi Vasario 16 gimnazijoje. Vokiečių.

Dainius Šilgalis

Reginos (Laniauskaitės) ir dr. Eugenijaus, Cuyahoga Community kolegijos profesoriaus sūnus, aukščiausiu garbės pažymėjimu baigė St. Ignatius gimnaziją, priklausė National Honor Society, gavo Joseph Schicker Service award.

Studijuoja John Carroll universitete, iš kurio gavo President's Honor Award ir John

Honville S.F. fizikos stipendija. Taip pat stipendijas yra gavęs iš Case Western Reserve, Clevelando valstybinio universiteto prezidentinę stipendiją ir University of Dayton stipendiją. Dainius baigė 12 metų Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą „Grandinėles“ šokėjas ir dabartinis ateitininkų moksleivių Maironio kuopos pirminkas.

Laura Malenaitė

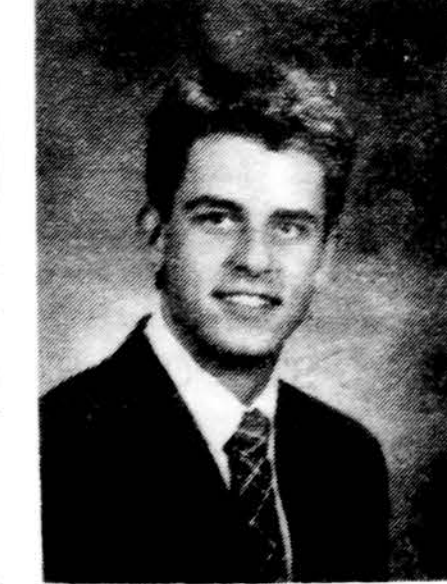

Laura Malenaitė, Aldonos ir Ado (Igno Maleno sūnaus) dukte, baigė Summa cum laude Gilmour Academy gimnaziją. Būdamą gimnazijoje priklausė Gilmour mokyklos dramos klubui, moksleivių laikraščio „The Lance“ bendradarbiu, buvo liturginio giedojimo grupės dalyvė ir soliste, grojo valtornu, ketverius metus lavino balsą Clevelando muzikos institute.

Priklausė National Honor Society, buvo Congressional Youth Leadership taryboje. Kaip Gilmour Academy atstovė dalyvavo prezidento Busho inauguracijoje.

Laura vasaros metu talkino kongresmano Eckert istaigoje. Studijuoja politinius mokslus Davidson College, North Carolina.

Rimas Biliūnas

Janinos ir Juozo sūnus Rimas baigė Lake Catholic gimnaziją aukščiausiais mokslo pažymėjimais. Gavęs Clevelando valstybinio universiteto prezidentinę stipendiją ir to universiteto inžinerijos departamento tūkstantio dolerių premiją, studijuo-

Vytautas Zorska

Vytas, Romo ir Aldonos (Balčiūnaitės) sūnus baigė Gilmour Academy su Magna cum laude, National Merit Scholar. Gimnazijoje visus ketverius metus labai aktyviai dalyvavo dramos grupėje, vaidino septyniuose mokyklos spektakliuose. Du kartus laimėjo „best supporting actor“ premija už atliktus vaidmenis miuzikluose „Carnival“ ir „The Fantasticks“ pastatymuose. Laimėjo sidabro medalį Clevelando Theater Conference festivalyje.

Praėjusią vasarą buvo išrinktas vaidinti televizijoje, reklamuojant Revco vaistų kompaniją. Ši reklama buvo matoma ištisus metus net 32 valstijose. Mokykloje priklausė Academic Challenge komandoje, Science Fiction Club, rašė mokyklos laikraštįje.

Vytas lankė Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą, priklausė ateitininkams (jaunučiams ir moksleiviams), šoko „Grandinėles“ tautinių šokių šokėjų grupėje.

Laisvu laiku domisi muzika; nuo pat pirmo skyrus skambina pianinu, groja gitara, akordeonu, lūmždeliu.

Konkurso keliu laimėjęs aukščiausia, vadinama „Presidential“ stipendija, lanko Hiram College, Hiram, Ohio.

Motiejus Taraška

Baigė Šv. Juozapo gimnaziją, daug dėmesio skirdamas automobiliu, medžio ir metalo apdirbimo klasėms. Priklausė gimnazijos žygiuojančiai ir koncertinei kapelai.

Jis lankė Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą, priklausė skautams „Grandinėlei“ ir „Žaibo“ plaukimo ir slidinėjimo klubams.

Motiejus yra mokytojos Barboros ir Vinco sūnus, turis dar keturius brolius ir seserį.

Gaila, kad šioms jaunuolėms, jaunuoliams šiemet nebuvo surengtas pagerbimas - pristatymas lietuvių visuomenei, kaip daugelį metų praityje tai buvo daroma. Juos rengdavo LB Ohio apygardos valdyba.

V.R.

Pradedant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį 8:40 iki 10 v.v. per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniams lietuviui“ lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“

8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc. 408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302 tel. nr. 848-8980

Lietuviai Floridoje

Daytona Beach, Fla. „SIETYNAS“ PRADEDA SEZONA

Po vasaros ilgesnių atostogų, daugumai iš kelionių sugrįžus į savus namus, Daytona Beach choras „Sietynas“ pradeda šių metų rudens ir žiemos sezoną.

Spalio 26 d. Sietyno vadovas muz. Antanas Skridulis ir jo žmona Valė į savo svetingus namus sukviė „Sietyno“ choristus ir antrąsias puses pirmajai „repeticijai“. Paaiškėjo, kad tai poatostoginis sietyniečių susitikimas prie šeiminių paruoštų vaisių.

Oficialios repeticijos dar ši kartą nebuvo. Tik choristai su savo antrosiomis pusėmis nuotaikingai pabendravo, pasidalino vasaros įspūdžiais ir nutarė kitą ketvirtadienį susirinkti rimtam darbui naujam sezonui pasiruošti. O buvo malonu, kai visi choristai ratu apsupo savo vadovą muz. Antaną Skridulį prie pianino ir išdainavo gražią, jau išmoktą dainų dainelių pynę.

Buvo maloni valandėlė, besiklausant iš Lietuvos Skridulius giminaičio parašytos poemos apie Kryžių kalną. Poemą jausmingai paskaitė sietynietė dr. Vanda Majauskienė.

„Sietynas“ mūsų telkinyje ir yra šviesus kultūrinės veiklos žiburėlis, pajavirnas progomis šios kolonijos gyvenimą. Sėkmės „Sietynui“, besiruošiant žiemos sezonui.

BALFO VAJUS

Šiais metais bus vykdomas lapkričio 12 d. klubo suėjimo tuojau po lietuviškų pamaldų Prince of Peace katalikų parapijos salėje, Ormond Beach. Aukais rinkė salėje Balso skyriaus valdyba - pirmininkas Vacys Dzenkauskas, Ona Daržinskienė ir Ona Karašienė. Būtų gera, kad tą dieną visi šio telkinio lietuviai atsimentų Balfą ir jo darbus ir savo nuoširdžiai auka parentų.

LIETUVIŲ BENDRUOMENES

Daytona Beach apylinkės valdyba, vadovaujama Juozo Paliulio, vykdė Švietimo tarybos skelbtą lituanistinėm mokyklom parenti vaju. Dėl didelių atstumų buvo sunku aplankyti visus šio telkinio lietuvius. Vajus dar tebevykdomas. Visi, norintys parenti Švietimo tarybos darbus, savo kad ir kukliausią auką įvairiomis progomis gali įteikti apylinkės pirmininkui Juozui Paliuliui arba kitiems valdybos nariams. Tiems, kurie atsiliepė į LB Švietimo tarybos prašymą parenti lituanistinių mokyklų išlaikymo darbus, nuoširdžiai apylinkės valdyba dėkoja.

Jurgis Janušaitis

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester

„AUŠROS“ RADIO VALANDAI 15 METŲ!

Ramutė Kemežaitė

„Aušros“ radijo valanda švenčia 15 metų veiklos sukaktį. Radijo programai sėkmingai vadovauja veiklus visuomenininkas Eduardas Meilus, Jr. Sukakties minėjimas pietūs ir meninė programa ruošiamą sekmadienį, lapkričio 12 d., 1 val. p.p., Maironio Parke, 52 So. Quingsigamond Ave. Meninę programą - muzikinį ir vaizdinį montažą atliks iš Chicago atvykstanti Ramutė Kemežaitė. Minėjimą ruošia Worcesterio Lietuvių organizacijų taryba. Dalyvavimo auka - 12 dol. asmeniui. Bilietus galima įsigyti pas valdybos narius - P. Molį, A. Klimą, R. Jokubauską, A. Glodą ir Teresę Meiluvienę, tel. 508-753-7232. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti. Visi kviečiami, visi laukiami.

T.M.

CHICAGOS ŽINIOS

100 FIRMŲ TERŠIA VANDENĮ

Chicago vandens tiekimo valdyba kaltino 100 firmų, kurios į kanalizaciją paleidžia vandenį su industrine tarša. Reikalaujama pirma išvalyti vandenį nuo pavojingų chemikalų.

SVEIKESNIS MAISTAS

Krautuvėse atsiras daugiau maisto rūšių, paruoštų besisaujančių nuo širdies sutrikimų. Ant įprokavimo net bus uždėtas antspaudas, kad tas maistas tinkamas širdininkams, turis mažiau cholesterolio ir druskos.

LIKVIDUOJASI BOND

Didžiulė pasiūtų drabužių bendrovė Bond likviduojasi ir visose penkiose savo Chicago krautuvėse išsparduoda.

NAUJI IR NAUDINGI PASIKEITIMAI SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ SIŪSTI

Siūlome tris būdus parenti artimuosius Lietuvoje:

1. Jau galima siųsti siuntinius su pilnai apmokėtu muitu čia: Lietuvoje nereikės mokėti jokių mokesčių. Leidžiamųjų siuntų sąrašas yra daug platesnis, kiekiai didesni ir miltas mažesnis. Galima siųsti ir medžiagas.
2. Nereikia važiuoti į Vilnių nupirkti giminėms dovanas dolerinėje krautuvėje, tą galima atlikti per mus Londone. Svarbesnės prekės dolerinėje krautuvėje yra šios: automobiliai, šaldytuvai, siuvamos mašinos, televizoriai, magnetofonai, videomagnetofonai ir kt.
3. Siunčiame ir toliau siuntinius kada siuntinio gavėjas pats apmoka muitą. Tokių siuntinių pasiuntimas yra žymiai pigesnis.

Mūsų siunčiama elektrinė aparatūra yra tinkama naudojimui Lietuvoje. Videomagnetofonos vartojimo instrukcijas turi ir rusų kalba. Lietuviškai instrukcijų dar nėra.

Sudarant testamentus suteikiame praktišką patarimą, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausiai PAVELDĖTOJUI BŪDU.

BALTIC STORES & CO. Z. Juras, 11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England. Tel. 01 460 - 2592

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMA mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELLFACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgą metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd. One stop Real Estate

RE/MAX GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

FOR RENT
Store for rent
LARGE STORE: Vic. 59th & Sacramento, approx. 2400 sq. ft. or will divide, \$800/mo. Heated. Call Days
STEADMAN R.E. 476-4922

FOR RENT VICINITY OF:
59th Kedzie, 3 rms. \$300
63rd Troy, 3 rms. 325
63rd Sacramento, 2 rms. 250
61st Sacramento, 2 rms. 260
66th Kedzie, 2 rms. 260
STEADMAN REALTY - 476-2922

lėnuomojamas 4 1/2 kamb. modernus butas, pirmame aukšte su šiluma ir oro vėsinimu. Marquette Pk. apyl. Suaugusiems.
Tel. 361-5594 arba 476-2242

HELP WANTED
MEDICINOS PRAKTIKA - KARDIOLOGIJA
Mūsų kardiologijos skyrius pietinėje miesto dalyje ieško patyrusios reg. slaugės (RN) arba med. technikos. Be prastinių pareigų, šis darbas duos progą artimam bendradarbiauti su gydytojais darant kardiogramas ir padedant atlikti „treadmill“ tyrimus, o taip pat padės išvystyti draugiškus ryšius su pacientais. Mes siūlome 4 dienų darbo savaitę ir puikius „benefits“. Reikalaujame: rekomendacijų ir 2 arba 3 metų patyrimo dirbant „outpatient“ klinikoje. Mokėti lietuvių kalbą - pageidautina. Siųskite savo resumė. Ms. B. Lies, Cardiac Diagnosis, 6132 S. Kedzie, Chicago, IL 60629.

IEŠKO
Chicagoje norintis savarankiškai gyventi pensininkas - blaivus, ramus asmuo, skubiai ieško kambario su virtuve. Skambinti sav. dienomis 9 v. ryto - 4 p.p. tel. 476-2655

MISCELLANEOUS
A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. - GA 4-8654

LEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turiu ASSOCIATE miesto leidimą. Dirbu ir žiemių. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUJIS PUMPUTIS

ANDERSON FORD
795-7900
6539 W. OGDEN
BERWYN, IL 60402
Pirkdami naujus, arba gerame stovyje vartotus automobilius ir sunkvežimius, apsilankykite Anderson Bros. Ford. RAIMUNDAS (Ray) BARTAŠIUS jums sąžiningai patarnaus ir dėl kainų padėjęs susitarti. Skambinkite šiandien!

FOR SALE
Parduodu gerai išnaudotus salono baldus. Kas užtesuojasi, prašome skambinti 925-0678.

OLSICK & COMPANY 1180 State Street Lemont, Illinois 60439
TURIME DAUG NAMŲ IŠPARDAVIMUI LEMONTO RAJONE. SKAMBINKITE
Business (312) 257-7100 IRENA STANIULIS Residence (312) 257-5446
MILLION DOLLAR REALTOR ASSOCIATE

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

Pabaigus pirmąją dekadą Amerikos Lietuvių Tarybos ruošiamą suvažiavimą, šis vienuoliktasis suruostas iškilmingai dinamiskame lietuvių telkinyje prie Pacifico kranto Los Angeles mieste spalio 20-22 dienų savaitgalį, gražiame palmių apsuptame Sheraton-Town House viesbutyje.

Gražiai ir skoningai paruoštame kongreso leidinyje skaitytojo dėmesį atkreipia šūkis: Visi vieningai siekime nepriklausomybės Lietuvai! Pirmasis sveikinimo žodis yra JAV prezidentas George Bush, po jo Kalifornijos gubernatorius George Deukmejian. Toliau eina šio kongreso garbės komitetas, kurio dalyviai yra eilė JAV gubernatorių, senatorių ir kongresmanų. Ilgas pavardžių sąrašas Lietuvių kongreso garbės komiteto narių su Lietuvos Diplomatijos ir organizacijų bei sąjūdžių pirmininkais. Kongreso ir suvažiavimo programos. Prisiminimas pirmųjų ALT veikėjų ir tarybos pirmininkų sąrašas.

Daug fotografijų valdybų, rengimo komitetų ir komisijų. Daug sveikinimų ir linkėjimų organizacijų ir pavienių asmenų vardu iš visos Amerikos vietovių.

Šio kongreso tikslas yra šių dienų įvykiuose iškilmingai problemų nuodugnus išstudijavimas ir ieškojimas naujų kelių ir būdų mūsų visų veiksmams glaudesniai bendradarbiaujant padėti tautai kovoje už laisvę. Juo labiau, kad šį kartą iš okupuotos Lietuvos atvyko net septyni įvairių organizacijų vadovai, kurie nušvietė ten vykstančius įvykius ir visų dedamas vilis į Lietuvos nepriklausomybę.

Reikia pažymėti, kad šiame kongrese vieningai dalyvavo Vliko, PLB, nepriklausomos Lietuvos diplomacija, Amerikos Lietuvių Tarybos centro ir skyrių atstovai ir pirmą kartą okupuotos Lietuvos organizacijų atstovai.

Kongreso atstovų susipažinimas vyko penktadienio vakare viešbučio salėje, kada rengimo transportacijos vykdytojai suvežė dalyvius iš įvairių Amerikos vietovių atskridusiais lėktuvais. Šiame pabandavime dalyvavo gausus būrys dalyvių ir svečių.

Šeštadienio rytą šio kongreso atstovai ir svečiai užpildė viešbučio konferencijų – Regency salę, kuri buvo papušta LA Dramos sambūrio režisieriaus Petro Mazelio skoninga iškaba scenoje: Visi vieningai siekim nepriklausomybės Lietuvai.

Dalyvių registracijos sarašuose 68 atstovų pavardės, bet svečių, kurie atvyko į šį kongresą, buvo arti 200. Deja, jaunimo dalyvius galima buvo suskaičiuoti pirštais.

Kongresą atidarė Los Angeles Alto skyriaus pirmininkas Antanas Mažeika. Darbo prezidentumą sudarė Matilda Marcinkienė, dr. Jokūbas Stukas ir Antanas Mažeika. Garbės prezidentumas – prel. J. Kučingis, gen. kons. V. Čekanauskas, dr. K.

vytautas šeštokas

Bobelis, T. Blinstrubas, E. Bartkus, A. Devenienė, A. Nelsienė ir G. Lazauskas.

Prasmingą šiai progai pritaikytą invokaciją sukalbėjo prel. J. Kučingis. Amerikos ir Lietuvos himnus giedojo solistas Rimtautas Dabšys, akompanuojant muz. A. Jurgučiu.

Mirusių tarybos narių pagerimą pravedė Matilda Marcinkienė.

Kongresą sveikino žodžiu 14 dalyvių. Ilgą eilę sveikinimų raštu perskaitė Daiva Meilienė ir dr. Jokūbas Stukas.

Issamų paskutinių metų Altos veiklos pranešimą padarė tarybos pirmininkas G. Lazauskas ir Altos atstovas Washington, D.C., dr. Jonas Genys.

Specialūs pranešimai atkreipė visų dalyvių dėmesį, nes tuos pranešimus padarė iš okupuotos Lietuvos įvairių organizacijų atstovai, specialiai iškviesti į šį kongresą: Viktoras Petkus, Eilinskio grupės steigėjas, Antanas Terleckas, Laisvės lygos tarybos atstovas, Antanas Buračas, Sąjūdžio seimo tarybos narys, Jonas Mugevičius, Demokratų sąjungos pirmininkas, Povilas Pečiulaitis, partizanas-laisvės kovotojas, Kęstutis Minelga ir Giedrius Buračas, Jaunimo sąjungos atstovai.

Visų pranešimai buvo aktuali ir įdomūs. Bendra išvada, kad reikia visų veiksmų išievimui ir tėvynėje gyvenančių bendro veiklos priemonių derinimo, pasiekti svarbiausią tikslą – Lietuvos nepriklausomybę.

Reikia tik džiaugtis, kad Altos vadovybės ir Vliko pirmininko dr. K. Bobelio deka buvo iškviesta tiek daug okup. Lietuvos įvairių organizacijų atstovų. Kongreso dalyviai plačiai įsijungė su užklusimais Lietuvos atstovams.

Popietinės sesijos simpoziumas buvo pati įdomiausia kongreso dalis. Tai nauja apraška lietuvių politiniame ir kultūriname gyvenime. Simpoziumo tema: Veiklos gairės, vieningai siekiant nepriklausomybės Lietuvai. Jame dalyvavo Vliko, PLB, nepriklausomos Lietuvos diplomacija, Amerikos Lietuvių Taryba ir okup. Lietuvos organizacijų atstovai. Ministeris S. Lozoraitis iš Washington, D.C., negalėdamas dalyvauti, atsiuntė sveikinimą raštu. Jam šiame kongrese atstovavo Los Angeles reziduojąs konsulas Vytautas Čekanauskas. Kiti simpoziumo dalyviai, kurie atstovavo aukščiau minėtiems veiksmams, buvo Teodoras Blinstrubas, Pilypas Narutis, Angelė Nelsienė, svečiai iš Lietuvos – Viktoras Petkus, Antanas Terleckas ir Antanas Buračas. Simpoziumui vadovavo Vliko pirm. dr. K. Bobelis.

Šis simpoziumas buvo intelektualinio lygio ir visapusiškai įdomus. Tai išmąstytas politinių veiksmų žvilgsnis platesniu požiūriu į esamą padėtį ir iš to galimas išvadas, ką tai gali atnešti mūsų santykiuose su okupuota Lietuva. Ko galima ti-

kėtis iš mūsų platesnio bendradarbiavimo ir kokios yra pažiūros ir nusistatymai mūsų visų politinių veiksmų, derinant Vliko, Altos, Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos diplomatijos pažiūras ir veiklos gaires.

Pabaigoje simpoziumo klausytojai gyvai įsijungė klausimais ir pasiūlymais, kurie buvo nauji ir įvairūs, daugiausia taikomi svečiams iš Lietuvos.

Visa simpoziumo eiga yra įrašyta į juostą, kuris užėmė 3 valandas laiko. Dėl laiko stokos popietinės sesijos paskutinė dalis buvo nutraukta, perkelti kitai dienai nebaigtus pasisakymus ir rezolucijas.

Vakare įvykusiame bankete viešbučio Regent salėje dalyvavo 180 svečių. Šį kartą jau buvo matyti daugiau vidurių ir jaunesnės kartos dalyvių.

Įdomią lietuviškų dainų meninę programą gerai atliko sol. Birutė Vizgirdienė ir sol. Antanas Polikaitis. Akompanavo muz. Raimonda Apeikytė.

Dramos Sambūrio aktorė Sigutė Mikutaitytė-Lownds jausmingai padeklamavo patriotinio turinio poeto Vinco Mykolaičio-Putino ir Kazio Inčičiaus eilėraščių.

Vliko pirmininkas dr. K. Bobelis pristatė banketo dalyviams visus svečius iš Lietuvos. Jų kiekvienas tarė trumpą, bet jausmingą žodį.

Šia proga buvo pagerbti ilgamėčiai Altui nusipelnę darbuotojai Alena Devenienė ir Antanas Mažeika, kuriems buvo įteikti meniška atlikti žymens.

Sekmdienį įvykusios iškilmingos pamaldos pripildė pilną Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią. Mišias laikė ir pamokslą pasakė šios parapijos klebonas kun. dr. Algirdas Olšauskas. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Aloyzo Jurgučio. Po pamaldų vyko Amerikos Lietuvių Tarybos 49 suvažiavimo tęsinys Šv. Kazimiero parapijos salėje, kurią visa užpildė Los Angeles visuomenė. Suvažiavimą atidarė viešos skyriaus pirmininkas Antanas Mažeika. Sudarytos prezidentumo, sekretoriato komisijos, į kurias pakviesti T. Blinstrubas, E. Bartkus, V. Dargis, G. Lazauskas ir dr. K. Šidlauskas. Prezidiumo dalyviai pakviesti svečiai iš Lietuvos A. Buračas, J. Mugevičius, P. Pečiulaitis, V. Petkus ir A. Terleckas.

Pirmiausia buvo užbaigti kongreso dalyvių paklausimai ir pasisakymai, pasilikę iš šeštadienio popietės. Po jų buvo tęsiama tolimesnė sekmdienio dienvartė. Skyrių atstovai padarė savo vietovių veiklos pranešimus. Jų tarpe ALT atstovo Washington, D.C., dr. Jono Genio viltingi ir džiuginantieji žodžiai, kad sostinėje yra gan didelis būrys jaunimo, kuris sutartinai dirba Lietuvai labui.

Izdo globėjų pranešimą padarė T. Blinstrubas. Nesant daugiau pasisakymų, buvo įdomūs svečių iš Lietuvos pranešimai,

kuriuos padarė A. Buračas, J. Mugevičius, P. Pečiulaitis, V. Petkus ir A. Terleckas.

Šių pranešimų eigoje suvažiavimo dalyviams buvo pateikta daug įdomių įvykių iš Sąjūdžio ir Laisvės Lygos veiklos ir skirtingų veikimo metodų. Plačias diskusijas ir pasisakymus sukėlė Europos parlamento nario A. Klimaičio Lietuvoje vedama akcija, kuri nesiderina nei su mūsų veiksmų, nei su Lietuvoje esamų patriotinių organizacijų nusistatymu. Jausmingi A. Terlecko ir V. Petkaus žodžiai

dalyvių buvo palydėti ilgais plojimais.

Suvažiavimui artėjant prie pabaigos, buvo sudaryta Amerikos Lietuvių Taryba ir valdyba dviejų metų kadencijai, kuri paliko iš tų pačių asmenų. Pavesta Altai suredaguoti rezolucijas ir jas paskelbti spaudoje.

Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

Vėliau sekusiuose pietuose Tautinių namų salėje artimai pabendrauta ir pasidalinta išpūdziais apie gerai praėjusio kongreso eigą.

Baigiant reikėtų pažymėti, kad Los Angeles Altos skyrius, vadovaujamas Antano Mažeikos, darniai dirbant kartu su savomis rengimo komisijomis, įdėjo daug pastangų ir rūpesčių sekmingesniai ir sklandesniam kongreso pravedimui. Manau, kad tas darbas atnešė ir gerus rezultatus. Visuomenė gausiai dalyvavo visuose renginiuose ir pozityviai įvertino jo pasisekimą. Šio kongreso atgarsiai ras prideramą vietą išieivijos ir okupuotos Lietuvos spaudoje.

A.†A. ANTANAS BŪGA

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1989 m. spalio 31 d., 5:30 val. ryto, sulaukęs 78 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Zarasų apskrityje, Dusetų valsė., Vosgelių kaime. Amerikoje išgyveno 38 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime brolis Leonas ir jo žmona Lietuvoje, draugai ir pažįstami Amerikoje.

Lietuvoje velionis dirbo Kauno Centriniam pašte, o vėliau Marijampolės pašte.

Priklausė Lietuvių Fondui ir buvo ilgametis Amerikos Lietuvių Bendruomenės, Bridgeporto apylinkės pirmininkas.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, lapkričio 2 d., ir penktadienį, lapkričio 3 d., nuo 2 iki 9 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 4 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė brolis ir draugai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. ROMAI JUZĖNIENEI

Sibiro tremtinei mirus, giliai užjaučiame jos vyrą, Sibiro tremtinį, VLADĄ, dukterį DANUTĘ, vyro brolių dr. STASĮ, mano mielą draugą iš studijų laikų bei kitus gimines ir pažįstamus.

Juozas ir Irena Rasiai ir šeima

A.†A. KONSTANCIJAI KRONIENEI

mirus, jos sūnui LIUDVIKUI ir marčiai ONAI, mūsų klubo nariams, bei kitiems artimesiems reikiame gilia užuojautą ir kartu lūdimie.

Beverly Shores Lietuvių klubas

A.†A. ALFONSUI NORKUI

į Amžiną Poilsį iškeliavus, guodžiame mūsų draugijos nares LEOKADIJĄ TVERIENĘ ir ONĄ JUODVALKIENĘ. Velionio našlei ALBINAI, visai šeimai ir artimesiems reikiame nuoširdžią užuojautą.

Lietuvos Dukterų draugija

We Do DIGITAL CONVERSION

vaizduojusių IŠ IR Į PAL, SECAM, NTSC.

Greitas patarnavimas, žemos kainos.

Parduodame 110-120 video, TV ir elektrinius reikmenis

(312) 338-9033

International Export House.

15750 S. HARLEM ORLAND PARK, IL 60462 532-7799

2321 W. DEVON AVE. CHICAGO, IL 60659 312-338-9033

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

Paid and Compounded Quarterly

HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608 Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747 Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1 SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĒVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas – 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

Dalis atstovų ir svečių Lietuvių kongrese Los Angeles.

APLINK MUS

x Solistė Audronė Gaižiūnienė jau nuo ankstyvo rudens intensyviai repetuoja ir ruošiasi baltiaus-koncerto programai. Jos diriguojamas Lietuvos Operos choras svečiams padainuos ištrauką iš operų, o taip pat nuskambės ir tėviškos dainų aidai. Dėl rezervacijų prašoma kreiptis į Vaclovą Momką. Laimėjimų šaknelės prašoma sugražinti valdybos išdirininkui Albinui Smolinskui.

x JAV LB krašto valdybos Švietimo taryba yra išleidusi priešmokyklinio ir darželio amžiaus vaikams „Abecėlę“. Algirdo Gustaičio „Algio Trakio ir Taksiuko Šleivio“ penktąją dalį, pavadintą „Sodininkais“, tinkamą pradinės mokyklos mokiniams. Knygeles galima užsakyti, rašant JAV LB Švietimo taryba, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629 arba pas platintojus.

x Juditos Patraitės-Jozaitienės „Senovės lietuvių papuošalai“ parodos atidarymas Čiurlionio galerijoje vyks lapkričio 17 d., penktadienį, 7:30 val. vakare ir tęsis iki Mokslo ir kūrybos sinpoziumo uždarymo.

x „Vaidilutės“ teatras yra vienas iš nedaugelio scenos vienetų Amerikoje. Jis aktyviai reikiąsi lietuvių tarpe. Jo narių eilėse beveik išimtinai lietuviškas jaunimas. Nemaža jaunųjų scenos mėgėjų pasirodys lapkričio 12 d. Jaunimo centre įvykstančiame „Daktaro Gervydo“ pastatyme.

x Moterų, vaikų ir vyrų naujosios šiu metų mados bus modeliuojamos šį sekmadienį, lapkričio 5 d., Jaunimo centre. Kristijono Donelaičio lituanistinių mokyklų madų parodoje. Visi yra kviečiami dalyvauti. Bilietus ar stalus galima užsakyti šiuo tel. 436-0769.

x Visuomenė kviečiama atsilankyti į Korp' Neo-Lithuania 67-tą metinę šventę, kuri įvyks š.m. lapkričio 11 d. 7 v.v. Lietuvių Tautiniuose namuose, Chicagoje. Bus iškilminga sueiga, senjoram spalvų uždėjimas. „Dirvos“ novelės premijos įteikimas laureatui Antanui Dundzilai, vakarienė ir šokiai. Toliemesnės detales ir rezervacijoms skambinti Loretai Deveikytei, 476-1548.

x Norman Burstein, žinomas kailininkas, paruoša kailinius su didele nuolaida lietuviams. Skambinti vakarais; 677-8489.

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite REMAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x Lietuvos keliauninkų dėmesiu. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodrome, įskaitant bilietus į kitus miestus – lėktuvais, traukiniais ar autobusais – skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą „VYTIS“ 718-769-3300.

x Reikalinga tarnautoja lietuvių įstaigai dirbti pilną laiką. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas, ir rašyti mašinėle. Skambinti tel. 776-7582, darbo valandomis, nuo pirmadienio iki penktadienio, 9:00 iki 4:00 val.

x JAV LB krašto valdybos posėdis vyksta šeštadienį ir sekmadienį, lapkričio 4-5 d. Posėdyje dalyvaus ir Asta Banionytė iš Washingtono, kuri yra samdyta Lietuvos Bendruomenės tarnautoja Washingtono, D.C.

x Marquette Parko lituanistinės mokyklos Tėvų komitetas (ne Motinų klubas, kaip anksčiau buvo rašyta) rengia mokyklos balių gruodžio 2 d. mokyklos salėje.

x Šakių klubo metinis susirinkimas bus lapkričio 7 d., antradienį, 1 val. po pietų Zigm. Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

x Irena Majauskaitė su Bryan Bagdady rengiasi santuokai ir jų užsakai eina Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke.

x JAV prokuroras Anton Valukas sutiko tyrinėti pirkėjus-pardavėjus nuosavybių Chicagoje, kurioje veikia specialioji federacija. Susirinkimas bus lapkričio 9 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vak. St. Adrian mokyklos salėje, 71 St. tarp Washtenaw ir Fairfield gatvių.

x G. Merkys, atvykęs pas gimines į Jupiter, Fla., dėkoja visiems lietuviams šiame krašte už nuolatinę pagalbą Lietuvai. Jis su žmona atvyko pamatyti Ameriką ir aplankyti savuosius ir pažįstamus.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo tarybos ir rengimo komiteto posėdis bus lapkričio 6 d., pirmadienį, 7:30 val. vak. Lietuvių Bendruomenės raitinėje.

x Kolorado vabalų karalius, Vytautas Kernagis, ir jo vadovaujamas „Dainos teatras“, atvykę iš Lietuvos, mus pralinksms kabarete Jaunimo centro kaviniėje, lapk. 8 d., 7:30 val. v. Rengia Toliaus ir Pranės Šlutų radijo programą „Lithuanian-American Radio“. Bilietų krepšelį į parduotuvę „Patria“, 2646 W. 71st St., tel. (312)778-2100.

x Visi kviečiami dalyvauti Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų sąjungos 75-ųjų metų jubiliejuje, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 12 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje. Prasidės su šv. Mišiomis 10:30 v.r., paskui pietūs ir meninė programa 1:30 v. p.p. parapijos salėje. Auka \$12.00. Dėl rezervacijų skambinti: Vidai Rezeravičiūtei 925-3168 arba Emilie Prose 460-3849.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916.

x Vėlinių iškilmės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse prie Steigėjų paminklo bus šį sekmadienį, lapkričio 5 d., 12 val. Trumpas religines ir visuomenines apeigas organizuoja Bendruomenės Pasauliečių komitetas ir Kapų sklypų savininkų draugija, garbės sargyboje dalyvaujant uniformuotiems šauliams ir šaulėms. Po minėjimo individualus kapų lankymas. Visuomenė kviečiama dalyvauti pagerbiant visus lietuvių tautos mirusiuosius, o taip pat prisiminti ir aplankyti savo artimųjų kapus.

x „Daktaras Gervydas“, V. Mykoliaičio-Putino dramos spektaklis, jau čia pat, lapkričio 12 d. Jaunimo centre. Bilietų dar galima gauti Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St.

x Rita Markelytė-Dagienė atliks muzikos rečitalį per Dailės šventės atidarymą Čiurlionio galerijoje lapkričio 17 d., penktadienį, 7:30 val. vakare.

x Tarptautiniame festivaly Balzeko lietuvių kultūros muziejuje lapkričio 5 d., sekmadienį, Elena Pijūtė demonstruos šiaudinukų darymą. Festivaly bus įvairi programa. Visi kviečiami atvykti.

x „Grandies“ tautinio ansamblio motinų globos komitetas rengia koldūnų pietus Lietuvių centre Lemonte lapkričio 19 d., sekmadienį, po 11 val. Mišų. Pelnas skiriamas ansamblio išvykos į Lietuvą vykstančią dainų ir šokių šventę išlaidų sumazinimui. Visi kviečiami.

x Susidėjus aplinkybėms Chicago skyrėlas romėnų veiklos plane numatytas skyrėlas narių susirinkimas lapkričio 5 d. 12 val. neįvyks. Skyrėlas narių susirinkimas bus lapkričio 12 d. 12 val. Jaunimo centre. Skyrėlas narių susirinkime sav. kūrėjas Juozas Tamulis padarys labai svarbų, reikšmingą pranešimą.

x Dailės šventės antras atidarymas įvyks Lietuvių centre, Lemonte, lapkričio 18 d. šeštadienį, 7:30 v.v. Bus pristatyta dvylika skirtingų dailės parodų. Atidarymo žodį tars Viktorija Kašubaitė-Matanga ir žinomas kritikas Gordon Ligocki. Parodas ruošia šeštasis Mokslo ir kūrybos simpoziumas.

x Aleksui Jankūniui šį sekmadienį, lapkričio 5 d., 12:30 val. Venice Baquets, 5636 W. Fullerton, Chicagoje, vyksiančiuose priešpiečiuose Illinois tautinių grupių respublikonų taryba įteiks žymenį už nuopelnus organizacijai. Pagerbta bus ir Lietuvių Respublikonų Illinois lyga, kaip veikliausia tautybių respublikonų organizacija.

x Julia Šakinskienė iš Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorių jau daugelį metų, pratęsė prenumeratą vieneriems metams, pridėjo 30 dol. dienraščio stiprinimui ir 25 dol. už laimėjimų šaknelės. Labai dėkojame.

x Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre atidaroma individualinė keramikės Livijos Lipaitės iš Los Angles darbų paroda. Dekoratyvinės plokštės ir vazos, papuošalai, lėkštės, indeliai ir kt. Atidarymas: penktadienį, lapkričio 3 d., 7:30 v.v. Paroda apžiūrimi bus galima ir šeštadienį bei sekmadienį, lapkričio 4-5 d.

x Ilinojaus Daktarų ir Dantų gydytojų draugija šaukia susirinkimą š.m. lapkričio 12 d., 1:30 v. p.p. (1:30 P.M.) Pasaulio Lietuvių centre. Vakarienis 15 dol. asmeniui. Rezervacijoms skambinti 585-7755.

x Budrio vardo lietuvių foto archyvas šiandien, lapkričio 3 d., penktadienį, 7:30 val. vakare Jaunimo centro kaviniėje rengia vakaronę, kurios metu bus paskelbti pasibaigusios metinės foto parodos konkurso laimėtojai ir jiems bus įteiktos premijos. Paminint Lietuvos karo mokyklos įsteigimo 70 metų sukaktį, Vytenis Statkus parodys skaidrių apie Lietuvos kariuomenę, o Algimantas Kezys pademonstruos dokumentinį filmą apie brig. gen. prof. Stasi Dirmantą. Visi kviečiami atsilankyti.

x Kargo siuntime turim didelę patirtį. Dabar galime persiųsti ir dėvėtus drabužius, praneša Romas Pukštys, Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

Lietuvių fondo pokylyje. Iš kairės: Adolfas Ruišys, Irena Kriaučiūnienė, Marija Remienė, dr. Leonas Kriaučiūnas ir Ona Budejienė.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PETKUS IR TERLECKAS CHICAGOJE

Spalio 29 d. ALT surošė susitikimą su Chicago lietuviams Jaunimo centre. Renginį atidarė ALT pirm. inž. Gr. Lazauskas. Programą pravedė pakvietė inž. J. Jurkūna. Jis pakvietė ir prezidentą A. Terlecką ir V. Petkų. P. Narutis supažindino su šiais okupanto kalintais, bet nepalūžusiais. Pažymėjo, kad Petkus gimė 1929 m., Helsinkio grupės ikūrėjas, literatūros specialistas. Kalėjime rašė literatūros istoriją, kad kartu pasiūlytas Nobelio premijai, atstovauja tautininkams ir krikšč. demokratams.

A. Terleckas, ekonomistas, 1988 m. organizavęs Vasario 16 minėjimą ir buvo areštuotas. Gen. kons. V. Kleiza sveikino svečius. Inž. Ant. Rudis sveikino atvykusius mūsų tautos didvyrius savo ir Balfo pirm. M. Rudiens vardu.

Ant. Terleckas pasveikino Lietuvos Laisvės lygos vardu ir pažymėjo, kad laisvojo pasaulio lietuvių protestai išgelbėjo jo gyvybę. Išvykę iš Lietuvos išvairių gelbėjo mūsų kultūrą ir kovojo dėl laisvės. Jis nenumato, kad Lietuva galės greit būti laisva. Jis reikė minti, kad tauta negali parlamentiniu keliu išsivaduoti be kovos. Jei Gorbačiovas trokšta Lietuvai laisvės, tai jis turi taisyti Stalino įvestą neteisę. Lietuva Rusijai gardus karnis ir Gorbačiovas to neatsisakys. Lietuvoje dar Sovietų igulų kariai turi teisę balsuoti rinkimuose. Lietuvos laisvės deklaracija, Lietuvos Aukšč. tarybos paruošti konstitucijos pamatai Maskvoje nepraeina. Ka deputatai pasiūlė, viskas nepraėjo Maskvoje.

A. Terleckas kvietė boikotuoti Brazausko atsilankymą, nes jis

atstovauja Maskvai. Gorbačiovas tarnauja Maskvos imperiaлизmui ir, jei jis tam netarnaus, bus nustumtas. Okupantas neišvedė nė vieno kareivio iš Lietuvos. Spaudoj galima atvirai rašyti, bet jo rankose kariuomenė, KGB. Okupantas išnaikino trečdali mūsų tautos. Jeigu reikalaujame referendumo, tai pripažįstame, kad mus teisėtai okupavo. Nelaimėi, daugelis iševijęs paramos patenka į Maskvos kišenę. Sąjūdyje daugiausia dori žmonės, bet tarp jų yra ir trukdytojų.

Viktoras Petkus pasveikino Jaunosios Lietuvos ir Neo-Lithuanijos vardu. Pasveikino ir Lietuvos krikščionių demokratų bei Helsinkio grupės vardu. Turime pasidžiaugti, kad šiandien jau lietuviai nebetremiami ir Sibira, bet tikros laisvės nėra. Kai tautai iškyla pavojus, nebėra teisių, o lieka laisvės kovos pareigos. Lietuvos laisvės kovotojai nieko į pensiją nepalaikydžia. Jie ir pasenę turi kovoti. Lietuvoj net ir Sąjūdy yra nemažai tokių, kurie žiūri pro Maskvos akinius. Didžiausias prašymas – mums nereikalingas atgimimas. Tegu atgimsta tie, kurie buvo mirę tautai.

V. Petkaus kalba buvo gausiai papuošta patriotine poezija. Reikė tvirtai Lietuvos laisvės viltį.

A. Kirvaitis, dr. J. Adomavičius vardu Petkui ir Terleckui įteikė tūkstantinę. V. Petkus priminė, kad Lietuvai šiandien trūksta ne pinigų, o knygu, kurias sunaikino okupantas, bijodamas pavergtos tautos sąmonėjimo. Sunaikinta literatūra, kuria naudodamosi tauta eitu senųjų keliu.

Lietuvoje surkurta Lietuvos Nepriklausomybės sąjunga, kurią įeina septynios grupės.

Krikščionys demokratai turi savo garbingą ideologiją ir praeitį ir nelinksta dėtis prie sąjūdžių.

A. Terleckas pažymėjo, kad vaistų Lietuvoje trūksta, bet svarbiausia siūsti knygas.

Svečiai atsakinėjo į klausimus. Pirmininkaujantis J. Jurkūnas padėjo. Baigta Lietuvos himnu. Pabaigoje visi buvo pakviesti vaisėms ir mažąją salę.

Svečių pareiškimai buvo įdomūs, bet buvo pareikšta kai kurių kontroversinių minčių, su kuo ne visi sutiko.

Juoz. Pr.

LEIDINIO „LITHUANIAN ART '89“ SUTIKTUVĖS

Praėjus metams nuo „Lithuanian Art '88“ pasirodymo, iš spaudos išėjo naujas leidinys apie dabartinį lietuvių iševijų meną „Lithuanian Art '89“. Šiame leidiny dalyvauja 78 dailininkai iš Amerikos, Kanados, Pietų Amerikos, Vakarų Europos ir Australijos. Tai jungtinės kasmetinės parodos Dailė '89“ katalogas. Paroda „Dailė '89“ buvo atidaryta Čiurlionio galerijoje Chicagoje š.m. vasario mėnesį, apkelio lietuvių kolonijas Detroito, Los Angeles, Clevelande ir užbaigs kelionę Lietuvių centre Lemonte lapkričio mėnesį per lietuvių mokslininkų suvažiavimą.

Leidiny puošnus, daug spalvotų klišių, malonus paimti į rankas ir vertas kitam padovanoti. Turinys susideda iš meno darbų reprodukcijų ir jas palydinčių pačių dailininkų paaiškinimų arba redakcijos praeisų su komentarais. Jis atspindi dabartinius mūsų dailės kūrėjų darbus, jų siekius ir nuotaikas.

Kuklios šio leidinio sutiktuvės

Lietuvių kongreso prezidentas Los Angeles, Cal. Iš kairės: A. Devenienė-Grigaitienė, A. Nelsienė, M. Marcinkienė, A. Maziška ir kalba J. Stukas.

Nuotr. J. Šidlausko

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

– Arvydas Juozaitis, kuris lankėsi Amerikoje, iš Vilniaus per LIC praneša, grįžęs namo patyręs, kad žmonių susidomėjimas Santaros-Šviesos suvažiavimu yra gana didelis. Turėjo nekartą pasakoti apie jo eigą ir savo pranešimą jame. Tuo pačiu prisiminė, kad Santaros-Šviesos organizatoriams ir nariams visai spaudoje nepadėjo už kvietimą ir finansinę paramą. Todėl dabar nori atitaisyti padarytą klaidą: „Dokojų ponui Valdui Adamkui ir visiems santariečiams už gerą valią ir visokeriopą paramą“.

– Žurnalo „Vilties“ 45 metų sukaktis švenčiama Dėnverje ir minimas jos leidėjas ir redaktorius Vytautas Bieliajus, kuris turi daug pažymėjimų ir daug draugų visose tautybėse.

– Marija Kareckienė, New Yorko lietuvių veikėja, gyvenusi Steponių name Woodhaven, persikėlė pas savo brolių agronomą Vaclovą Butkį.

– Palm Beach, Fla., mirusiųjų pagerbimą ir prisiminimą turės Vėlinių diena, lapkričio 2 d. Memorial Gardens kapinių mauzoliejuj. Po šv. Mišų, kurias laikys kun. Vytautas Pikturna, bus lankomi mirusiųjų ir čia palaidotų kapai.

– Pas I. Stongvilaitę buvo šaulių kuopos „Aušros“ susirinkimas, aptaręs Miami šaulių reikalus. Lapkričio 15 d. I. ir V. Jokšų sodyboje bus rudens gegužinė, kurioje bus paminėta ir kariuomenės šventė.

buvo leidėjų suruoštos spalio 8 d. Kezio galerijos antrajame aukšte, Stickney, IL. Susirinko gražus būrelis bendradarbių, rėmėjų ir dailininkų. Atvykusių tarpe matėsi Algimantas Kezys, leidinio redaktorius, redakcijos talkininkai Mykolas Druga ir Nijolė Beleskaitė-Grazulienė, rėmėjai dr. Algimantas Kelertas, Jonas ir Magdalena Stankūnai, dr. Kazys ir Marytė Ambrozaičiai, dr. Gediminas Balukas, Algis Janušas, dailininkai Ada Sutkuvienė, Vanda Alekšienė, Vilija Aleksandra Eivaitė su šeima, Marija Straševičiūtė-McBride su šeima, Vincas ir Ramunė Lukai, Julija Švabaitė-Gylienė, Emilijus Holenderis ir kiti.

Leidinis yra dedikuotas dr. Prano Sutkaus atminimui, pagardiniam leidinio rėmėjui, šiais metais iškeliaujamam į amžinybę. Buvo pareikšta padėka Lietuvių fondui, paremšiam leidinį per LB JAV Kultūros tarybą. Oficialius leidėjas yra Amerikos Lietuvių dailiųjų menų draugija (Lithuanian-American Fine Arts Association, Inc.), kurios dabartinę valdybą sudaro Algimantas Kezys, Mykolas Druga, Petras Aleksa ir Stasys Zilevičius.

Per vaišes ir svečiavimąsi buvo pareikšta pageidavimų, kad kitais metais vėl būtų organizuojama panaši paroda ir išleistas panašaus pobūdžio leidinys. Parodos organizatorius ir leidinio redaktorius Algimantas Kezys pranešė, kad jau yra numatyta kitų metų jungtinė keliaujanti lietuvių dailės paroda, kuri bus atidaryta Čiurlionio galerijoje vasario mėnesį. Ši paroda turi užduotą temą „Mano religija“, kuriai žadantys parodoje dalyvauti dailininkai kruopščiai ruošiasi.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.